

Эсэгэ орооо, эх нютагаа эб хамта мандуулая!

БУРЯАД

БҮГЭДЭ АРАДАЙ СОНИН

ЧИДЧ

1921 оной дэдэлжилжилтийн 21-хээ гарана

МЕСТНЫЙ СЪЯВДАЛЬНЫЙ
СМИ ЭКСПЛУАТАЦИЯ

2010
оний
ноябрин
11
Четверг

№ 44
(21790)

Убэлэй
туруушын
улаагшан
гахай
нарын
5
гарагай
5

Манай сонин Россиян хэблэлэй алтан жасада оруулагданхай
НОЯБРИИН 10 - МИЛИЦИИН ҮДЭР

ХҮНДЭТЭ МИЛИЦИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭД, ДОТООДЫН
ХЭРЭГҮҮДЭЙ ЗУРГААНУУДАЙ ВЕТЕРАНУУД!

Буряад Республикин Правительствын болон өөрийнгөө зүгнээс
мэргжэлтэй найндэрөөртнай - Милициин үдэрөөр амаршалнааб!

Республика дотор амгалан байдал хангаха гээн тон харюусалгатуяа уялагаяа
үндэрхэмжээнд бэлзүүлнэт. Таанад үдэр бүхэндэамархазабдагуйгөөрэхэтэдэй
эрхэнчүүдэхамгаалнат, зөөриенхь харууналият, хуули эдэгшэдтэй тэмсэнэт.
Үнэн сэхээр уялануудаа дүүргэдэг тандаа баяр баясхалан хүргэнбди.

Буряад Республикин Правительство дотоодын хэрэгүүдэй зургаануудаа
арга шадалнаараа туналдаг. Байгашаа ондо федеральна болон республикийн
бюджедүүдээс 20 миллион шахуу тухэргийн материальна баазын бэхжижүүлгээд,
техническx хангагдасын найжаруулгагаа шэглүүлгээдээ. 2010 ондо Буряадай милици
40 автомобилттай болох, ГИБДД-гийн управленидэ «Регион» гэхэн программна
хангалгаа агтажай, мун бусадшье проектнүүд амжалтатай бэлүүлгээдээ.
Участково милиционерүүд республикийн бюджедэй мүнгэн зөөрөр дүрбэн
квартираар хангагдаа.

Хуули буса ябадалтай, эдилгээ абалгатай болон наркобизнестэй тэмсэлгын,
ниитин гурим болоноо улгүйгээ бахижүүлтийн, хуули эбдэгэнчүүдэе нэргүүлэлгын
талаар хамтынай оролдолго ашаг үрэтийн байхаа гэж бата найданаа.

Дотоодын хэрэгүүдэй зургаануудаа онсо баяр хүргэнб. Ахаа
үеийнхидэйнгээ найхан заншалнуудын сахин, тэдэнхээ жэшээ абан ажалаа
хуулийн мүнхөөнэй хүдэлмэрилэгшэдтэхүсэнб. Элүүрэнхэ, жаргалтай, үндэр
амжалтуудтай байхатай болтогой!

Буряад Республикин Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ
В.В.НАГОВИЦЫН

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ И ГОСТИ ГОРОДА!

В связи с реконструкцией здания театра
наши спектакли идут на сценах Государственного Республикаинского театра
кукол «Ульгэр» и концертного зала УУМК
им.П.И. Чайковского с синхронным пе-
реводом на русский язык.

Администрация Государственного
Бурятского академического театра
драмы им.Х.Намсараева.

79
ТЕАТРАЛЬНЫЙ
СЕЗОН

НОЯБРЬ
СУББОТА 13

Почти комедия Николай Шабаев
...«Гэртээ байдаг болохомни»
(...Отныне я буду жить дома)

Юбилейный творческий вечер
заслуженной артистки РБ
Дабацу Юндуновой
к 30-летию творческой деятельности
УУМК им. Чайковского

СУББОТА 27

КОНЦЕРТ КО ДНЮ МАТЕРИ
18.00
УУМК им. Чайковского

БИЛЕТЫ ПРОДАЮТСЯ
В КАССЕ ТЕАТРА
с 12.00 до 18.30

СПРАВКИ ПО ТЕЛ.:
22-25-37,
66-80-41,
8-924-355-2509.

«БУРЯАДАЙ ТҮРҮҮ ХҮНҮҮД» КОНКУРСЫН МУНӨӨ ЖЭЛЭЙ ОНСО ШЭНЖЭ

ХҮНДЭТЭ МАНАЙ УНШАГШАД,
ХҮДӨӨ БЭШЭГШЭД!

Мунөө жэл «Буряад үнэн – Дүхэриг» сониной «Буряадай түрүү хүнүүд-2010»
конкурс 13-дахяа үнгэргэгдэхэн гээшэ. 16 хуудаан дээрэ мунөө гаража байна
ушархаа танай бэшэнэн очеркнуудай хэмжээн 2 хуудаанхаа дээшэ байха ёногүй
гээд дахинаа хануулаяа.

Энэ жэлэй конкурсын үшээ нэгэ гол шэнжэ гэхэдээ, «Буряад үнэн» Хэблэлэй бай-
шангай зүгнээ лауреадуудта Баярай тэмдэг баруюлагдахаа. Харин бусад урма-
шуулганы – гарай бэлэг, сэсэг, мүнгэн бэлэг гэхэ мэтийн лауреадай дүтийн зон, ху-
дэлжэ байна газарайнь, нютаг нютагуудай түлөөлэгшэд хангаха зэргэтий.

Имэ гуримые манай хүндэтэй авторнууд, лауреадууд зүб тээшэнь ойлгожо,
урданайхидаал адли эдэбхитэйгээр хабаадахаа бэзэт гэж найдаяа.

Редакционно коллеги.

11.11.2010

БУРЯД ҮНЭН

№ 44(21790)

Дүжэриг

Гэрэй
Нонин

2

№ 44(705)

УРДАЙ САГЫЕ УРИНААР ДУРДАН...

Арад зоной Нэгэдэлгүн үдэртэ зориулагдаан митинг ноябрин 4-дэ Улаан-Үдэ хотын Соведүүдэй талмай дээрэ үнгэрбэ.

Митинг дээрэ республикин Правительствын, Арадай Хуралай, Улаан-Үдэ хотын дарганар ба ахамад федеральна инспектор С.Шилин арад зонис амаршалаа.

Энэ хайдэр тухай ондо ондоо һанамжануудай зоной зүгнөө хэлэгдээшье haа, дилиэнхи олонийн урданай үеье һануулжан, уряа лозунгуудаар баян сагые найханаар дурдадаг байна.

Р-Н.БАЗАРОВ.
Авторай фото-зурагууд.

БЮДЖЕДТЭ НЭМЭЛТЭНҮҮД ОРУУЛАГДАХА

харгынууд", "Түүхэтэ дурасхаал", "Россиин номой сангүүд", "Үншэн үхүүд", "Ариг сэбэр үнан" гэхэн проектнүүд эндэхээ уламжлан бэлүүлэгдэхэ аргатай.

Шэнэ бюджет табилганд үнгэрэгш зундаа болонон түймэрнүүдэх хийшолонгууд ех нүлээ. Тиймэхээ 2011 ондо эдээ хоолой зүйлнүүдэй сэн дээшэлхэ болоно.

Ерхэж жэлдэ бюджетнэ болон муниципалын эмхинүүдий худэлмэрийгээд салин индексацида орох юм.

2011 ондо Rossi доторхи субъектнүүдэдэ дамжуулагдахаа дотац 523,3 миллиард тухэргээ хүрэн. Энэмүүгээр суубектнүүдэй бюджетэдэ тогтолцоуулх гэхэн зорилго табигдана.

Регион доторроо экономическа хүгжэлтийн талаар эрхим дүнгүүдэй туйлалгадаа федеральна бюджетэдээж ёл бури миллиард тухэргээ дотац үтгэжэ байхаа гэхэн шийдвэрлийн тон сэнтэй.

Тус документын хоёрдохи уншалгдаа шэнэ нэмэлтэ оруулагдахаа юм. Хүүгэдэй сэсэрлигүүдэх хүжээхэ гэхэн программаар субъектнүүдэдэ субсидиундамжуулагдаа. Энэхүү Гүрэнэй Дүүмын бюджетэд болон налогуудай талаар комитет ябуулна.

Янжама ЖАПОВА,
Р-Н.БАЗАРОВАЙ
фото-зураг.

ТҮЙМЭРЭЙ ХОЙШОЛОНГУУДЫЕ УСАДХАХА

Үнгэрэн зүн түймэрнүүд хaa-яагүй олоор носожо, нилээн наад тодхор ушаруулаа. Хохидолто хойшолонгүүдэен усадхаха зорилготойгоор Гүрэнэй Дүүмэдэ хуули гуримшуулан зохёолгын ажал ябуулдагдана.

Мүнөөдэр Гүрэнэй Дүүмэдэ тусхай тогтоол баталагдаа. Түймэрнүүдэх уридшалан һэргэлхийн түлөө зарим хуулинуудтаа нэмэлтэнүүд оруулагдаа. Мүнөөдэр гүрэн дотор ой болон байгаали хамгаалалгын талаар хуулинуудлангааянаар харагдажаа үзэгдэхэ.

Түймэрэй хойшолонгүүдэх усадхалгадаа федеральна бюджетэдээ мунгэн хүрхэөөр номолгодхо ёнотой.

Мүнөөдэр Гүрэнэй Дүүмэдэ энэасудаар ажалай бүлэгэмхидхэгээ. Гүрэнэй Дүүмэдэ энэасудаар хуулинуудтаа болон комитеттэ бэлдэгдэхэн дурдхал, мэдүүлгэнүүдэх сүглуулна.

Сентябрин 8-да үнгэрэн ойн ажакын талаар зүблөөн дээрэ Rossi Президент Дмитрий Медведев тус асуудалар хэдэн хэмжээ ябуулгандуудай хараа тусэб тунхаглан байна.

Уламжлан Rossi Федерацийн Ой модоной Кодеис болон хэдэн хуулинуудтаа нэмэлтэнүүд оруулагдааар хараалгдана.

Янжама ЖАПОВА.

ХҮҮГЭДЭЙ ШЭНЭ ПОЛИКЛИНИКЭ

Буряадай нийслэл түб хотодо ноябрин эхээр 1-дэхи эмшэлэлтийн поликлиникэ нээгдбэ. Поликлиникэ олон дабхар гэрэй нэгэдэхий дабхартай болоо. Мүнөөдэр педиатри, лаборатори болон бусад таагууд эндэ ноябрин 8-баа эмшэлэлгээ хийлээ.

Анхан поликлиникин таагууд Бабушкина 9, Ключевская 10 «А» болон 57 хаягуудаар хүрэлдэг ён. Имэйдэл олондо наад бэрхшээл ушаруулдаг байгаа. Октябрьскаа райондо хамтадаа 17236 хүүгэдээ тооголдгоно. Жэл бури 200-хаа хүрэтэр үхийдэй тоо олошорно.

Мүнөөдэр Геологическая, 23 «А» гэжэ хаягаар оршодог шэнэ байшантай болонон поликлиникинажал улам хүгжэнги болоо. Ишээ зонийн ерхээдээ, транспорттайнаар ябадаг газар. Эмшэлэлгэ, анализ нэгэгээртэй хэгэдэг болоходоо, зоной мүнгэндэалмалтаболон бишүү.

11 ондо ондоо мэргэжэлээр эмшэд хүүгэдэй утгтан авана. ЭКГ, УЗИ хүдэлнэ. Элүүр энх үхижүүний кабинет бий. Тэндэ зон зүвшэл ахаха аргатай. Хүүгэдэг физио-эмшэлэлгэ, массаж хэгдэжэ байхаа. Ерээдүйдэ терминалай хүсөөр болон Интернедээр враачаа орохёө башуулж болоно.

Янжама ЖАПОВА.

ХАРИЛСАН АЖАИУУХАДА ХАБАТАЙ

Республикийн нийслэл хотын Түбэй номой сангай 24-дэхий филиалай дэргэдэ 1995 ондоо эхилжэ, «Общение» (Харилсаан) гэхэн клуб түхээрэгдэхэн юм. Мүнөө энэ филиал олон уншагшадыс сүглууллаа залтай болонхой. Номойн жасаа ехэ байн юм.

Байгшаа оной октябрь нарада энэ клуб байгуулдагдааар 15 жэл болоо. Клубай эдэбхитэдэг Арадай Хуралай депутат В.М.Мархав, «Хүн зонийн социальна талаар дэмжэлгын түб» гэхэн Республикийн гүрэнэй эмхи зургаанай хүтэлбэрилгэшэ. Г.Эрдэниеваа гэгшэд баярай бэшгүүдэе, грамотнуудые барюулжан байна. Энэ филиалые даагша Янжама Мироновна Сондуусвагай орцдолгоор манай клубай хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулдагдана.

Клубай гэшүүд залуу үетэниес Эхэ орондоо дуратайгаар хүмүүжүүлгэдэхэнхаралаа хандуулдаг.

Антонина ХАЛЬБАЕВА,
клубай түрүүлэгшэ,
РСФСР-эй арадай
гэгээрэлэй отличник,
Буряадай габьяатаа багша.

БААТАРНУУДАЙ НЭРЭ МУНХЭРЭГ!

2010 оной октябрин 22-то Агуу Илалтын 65 жэлэй ойтой дашарамдуулан, баярчонол Москва хотодо үнгэрэгэгдээ. Үндэхэтэнай Адар Солын түб, Далайн-Сэргэй флодий гол захираган болон Эрдэм нуралсалай министерство хамтаржа, конкурс үнгэрэгэн байгаа.

Регионууд хоорондо үнгэрэгэдэхэн энэ патриотическа конкурсодо Агын тойройг 11-дэхий классийн нурагшад Байр Жамсув (Таптаанайн дунда нургуули), Ринчин Дамдинов (Агын тойройгийн гимназийн дүүргээд, Новосибирск хотодо мүнөө нурана) гэгшэд шалгаржан байна. Жэшээлхэд, тэдэ хоёр Эсэргэ орондо хамгааллын Агууехэй дайндаа мордоод, Польшо үүрэн хүрээтэй дайлалдаа, Гурожаа нагасынгаа харуулжан баатаршалгаа тухайн башжээ, энэ конкурсодо илаад, Москва хото уригдаан байна. Эдээ конкурсны дүнгүүдээр Байр Ринчин хоёр дипломуудаар, үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаа.

Арюна МАТХЕЕВА,

Таптаанайн дунда нургуулиин багша,

Агын тойройг.

ГАЗАРАЙ ГҮН БАЯЛИГУУДЫЕ АШАГЛАХА

Республикин нийслэл хото Улаан-Үдээ «Буряадай газарын гүн баялигуда» гэжэ нэрлэгдэнэ. Мож нютагуудай предприятинуудай хоорондо выставкэ болон хуралдаанууд ногриин 10-хаа 12 хүрэтийн үнгэргэгдэбэ.

Ногриин 10-ний үдэр углөөнэй 10 сархай бизнес-инкубаторай байшанд тусхай выставкэ нээгдээ. Акционерээ «Улаан-Үдийн яармаг» гэхэн бүлгэмэй хүтэлбэрилэгшэ Эржена Шоймоловна Бадмаажава оролто уга хэлэжээ, энэ хэмжээ ябуулга нэээн байна. Тэрэйийн удаа Буряад Республикин байгаалиин нөөснүүдэй министрийн улягануудые дүүргэгшэ А.В.Лювто уга угтээ. Буряад ороной газарын гүн баялигудые ашагтайгаар олзоборилгыс хүгжжөхөн тула энэ выставкэ болон дүхэриг шэрээнүүд эмхидхэгдэнэ гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Энэ хуралдаанда Санкт-Петербург, Орёл, Эрхүү болон бусад хотонуудаа энэ асуудалаар нонирхонон предприятинуудай, ашагта малтамалнуудые олзоборилдог нахаринуудай хүтэлбэрилэгшэд хабаадаа.

Ашагта малтамалнуудые олзоборилгыс инвестици шэгүүлхээ ажай ябуулгыс гүрэнэй талаа дэмжэхэх хэмжээнүүд тухай Республикин экономикин министр Т.Г.Думнова элихээл хээ. Тиихээд Буряад орондо геологободэрлгын налбардаа буюу шэглэлтийн инвестиционно проектнүүдэй нэйтээрүүлхээ тухай Буряад Республикахи Газарын гүн баялигудые ашаглаха талаар управленин начальник Г.А.Яловик мэдээсээ.

Мож нютагууд хоорондын выставкын үед дүхэриг шэрээ үнгэргэгдээ. Кварц, кварцит, нефрит болон бусад ашагта малтамалнуудые олзоборилгыс инвесторнүүдэй хамжуулхаа асуудал эндэ хэлсэгдэнэй байна.

Манай Республикада вольфрамай концентрат олзоборилдог предприятии Захаамины аймагта хүдэлнэ. «Закаменск» гэхэн изрэгдэхэн хаамалтухээлэйн энэкционерээ бүлгэмэй Баир Пурбуевич Дондуров хүтэлнэ. Мүнөө үснэ вольфрамай концентрайт нөөсэтий хөбөрхурхай ашаглахаа байхийд. Тэрэнэй хэлэхээр, энэ концентрат промышленностьюдаа хэхээгээдээ. Нэгээ килограммын 20 доллароор тушаанаади гээ. Энэ предприятида 260 ажалшад хүдэлнэ. Инженернүүд, металлургнууд болон бусад мэргэжлэтийн олон. Ехэнхи Захаамиин нютагай хүбүүдхүдэлнэ.

Б.П.Дондуров

Тиихээд хүн зониин ажалаар хангагдаг аймагай түбтэй тус предприятии нягта харилсаатайгаар ажалланна. Эндэ бүридэлдэд ажлаанажалгүйшүүлэе предприятидаа хүдэлгэжэ, ажалтай болгох гэжэ оролдоно.

Энэ предприятида бульдозеристиунд, экскаваторицгүүд хэрэглэгдэдэг байна. Энэ жэлэд 60 хүнниие дээрэ нэрлэгдэнэ түбтэй хэлсэжэ абаанын, гушаад шахуу хүнинь ажал хүндэшийж хүдэлхэс болишио гэжэ Баир Пурбуевич хэлэнэ нэн. Энэ предприятидаа өөрийн хайж мэргэжлэлтэдтэй, ажалшдай болох гэжэхэр оролдоно. Хүршээрхүү хотоноо эхилээд, бусад хото городуудаар нотагайгаа залуухүүдэй энэ предприятидаа хүдэлхээ мэргэжлийдтэ мүнгээр тэдхээжэ нургадаг байна.

Баир Дондуровай хэлэхээр, хаамал түхэлэй акционерээ «Закаменск» бүлгэмэй ерээдүйдэ вольфрамай концентрат 2-3 дахин ехээр малтажаа абадаг болох түсэбтэй. Бэрхээ мэргэжлэлтэдтэй энэ предприятии Республикин засаг зургаануудай түнхэл, бүри бүтээсэтийгээр хүдэлхээ аргатай. Вольфрамай холисотой үшөө турбан уурхай эндэ ашаглагдахаар хараалагдана. Иймээ ашагта малтамал Захаамины аймагта элбэг байна.

Өөрийнгөө предприятии улам хүгжжөхээ, ашагта малтамалнуудые олзоборилгын шэнэ оньон аргануудай танилсахаа, үйлэбэрийн шэнэ аргануудые мэдэжэабаха, бусад можно нютагуудай мэргэжлэлтэдтэй дүйнүүрхуваалдаа зорилготойгоор энэ хэмжээ ябуулгада хабааданыг гэжэ Б.П.Дондуров хэлээ.

Дээрэ нэрлэгдэнэ предприятинуудаа гадна Ангарск хотын «Россибнефть», Орёл хотын «Орелкомпрессор маш» бүлгэмүүд, тиихээд Улаан-Үдийн промышленна предприятинууд энэ выставкодэ хабаадаа.

Радна-Нима БАЗАРОВАЙ
фото-зурагууд.

Ноябрин 10-да Россин милициин үдэр тэмдэглэгдээ. Дотоодын хэрэгүүдэй арадай комисариадай зарлигаар 1917 оной ногриин 10-да Совет гүрэнэй милици байгуулгдана түүхэтэй. Тэрэ гэхээр мүнөө болотор тус албанай мэргэжлэлтэд хүн зоной амгалан байдалай түлөө оролдоно.

Энэ үдэртэй дашарамдуулан, нийслэл хотын захиргааны ордон соо баярай уйлэхэрэг үнгэргэгдээ. Нийтийн журам саидаг таанагай мэргэжлэлтэдий дундаа жэл бүри эмхидхэгдэдэг конкурс – харалгын дүнгүүд согсолгоджо, илалтаа түйтгэгшадтаа шангууд үргээгээд Улаан -Үдэ хотын захиргаанай хэблэлэй албан дуулгаба.

Ноябрин 10-хаа ойн ажыхын Республикаанса агентствэд «Найдай утаан» хүдэлжээ эхилхэн. Республикийн ажайхуушад 8- 301- 41- 45 - 01 гэхэн утаанар хонходохо, хуули бусаар модо отололго, гал түймэр тухай мэдээсэх аргатай.

Энээндээ гадна мэргэжлэлтэд хүн зоной нонирхонон элдэб асуудалнуудаа хароусахаа гэжэ ойн ажыхын Республикаанса агентствынхид дуулгаба.

«Энергия Движения» гэжэ нэрлэгдэнэ залуушуулай фестиваль Улаан -Үдэ хотодо үнгэргэгдэхээ. Мүнөө Республикаанса аймагуудай залуушуулай эблэлнүүд энэ хэмжээ ябуулгада түлэг дундаа бэлдэнэ. Залуутэй хамтаруулжа, эбтэй зетгэй болгох зорилготойгоор тус фестиваль үүлэй үед жэл бүри эмхидхэгдэдэг болонхой.

Энэ жэл шэлэн абалгын шата ногриин хорин дүрбэннөө эхилхээ. Фестивалин концертээ программын ёхор: «Эстрадна дуун», «Арадай аялга дуун», «Залуушуулай муноө үеин хатар», «Урданай хатар», «Девиши», «КВН» гэхэн номинацинуудаар суралцаа шубаарж хабаадахаа. Декабриин 5-да үнгэргэгдэхэфестивалин гала-концертээ залуушуулай эмхинүүдэй эгээл эрхим номернууд оруулагдахаа.

Сибириин хүүгэдэй уласхоорондын уран найханай «Танцевальный Арт-Форум 2010» конкурсдо «Арадай хатар» гэхэн номинациа Улаан-Үдийн «Ликование» гэхэн ансамбл хабаадахаа, Гран – при шанда хүртөө.

ҮДЭРЭЙ ҮНИН

Энэ ансамбл Республикин соёлы болон искуствын коллежийн дэргэдэ байгуулгдана юм. Новосибирск хотодо үнгэргэгдэн конкурсдо Россиин гушан хотонуудай зуу гаран коллективууд талаан бэлигээ харуулаа. «АРТ - Форум» гэхэн хүгээдэй уран найханай проектын ёхор тус уйлэхэрэг эмхидхэгдээ гээд Республикин соёлы министерствын хэблэлэй албан дуулгаба.

Буряад ороной Россиин бүридэлдэ ороноор 350 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Республикаадамны барилгын, нэльбэн шэнэлэлгын хэрэгтэй 7 миллиард түхэриг гаргашалагдахаа.

Республикин барилгын болон шэнэлэлгын министр Владимир Рубан энээн тухай дуулгахадаа, энэ мүнгээн 2009 – 2011 онуудай хубаагдаа гээд тэмдэглээ. Бүхийд, табин зургаан объект баригдахаар түсэблэгдэнэ. Тэр тоодо 14-нийн ашаглалгдаа тушаагдаа. Арабан найман объектдэ барилгын хүдэлмэринүүд дүүрхээ тээшэ болонхой. Арабан нэгэндэнэ проектын саархаа данса зохёогдох байна. Бусад объектнүүдээ нэльбэн шэнэхэлгын ажалнууд түсэбэй ёхор ябуулгажаа байна гээд министр тэмдэглээ.

Үнгэрэн найндэрэй амаралтын үдэртэдээ Буряад Республикаадаа байрын 22 түймэр ушаржа, хоёр хүн нахаа бараа.

Ноябрин 5-да Улаан-Үдийн Октябрьскаа районийн Толгойская гэхэн гудамжаар оршодог модон гэртэй хүний гал дүлэндэ болгоомжогүйгөөр хандааннаа болож түймэр нүхэрэе. Нана бааны хоёр эрхэтэд ногтуу байгаа. Тиихээд энэл үдэр Прибайкалийн аймагай Греччинск тосхондоо түймэр ушараа. Эндэ нэгэй айлай хоёр дабхар гэр галда шатаа. Түймэртээ 3 миллиард мянган түхэригий гарза ушаруулгдаа. Болонон аюулдаа гэрэй эзэн тээвэрээ зэмтэй байгаа гээд Россиин Оисо байдалай талаар министерствын Буряад Республикаада гол управленин хэблэлэй албан дуулгаба.

«Буряад Республикаада 2011 – 2016 онуудай аяншалга хүгжжөлгээ» гэхэн Республикаанса тусхай программа баталгдаа. Аяншалгын талаар Республикаанса агентствын мэргэжлэлтэдэй дуулганаар, манай Республика 1 миллиард руу наядын ёрээдүйдээ жэлээд 1 миллиард 800 мянган аяншалгашад ерэхэ ёнотай.

Тэдэнэртэ дуурдхагдаа түлбэртэ хангальтуудажээдээрбан гурбаа миллиардда хүрэхээ зэргээдэг гээд мэргэжлэлтэдэг багсаамжнаа. Аяншалгын налбардаа хүдэлдэг мэргэжлэлтэдэй тоо арбан долоо мянгандаа хүрэхээ болоно. Тийн мэргэжлэлтэдэй дундаа зэргын салин арбан зургаа мянган түхэригтэ хүрэхээ. Гэхэзүүраа, байгшаа ойн зургаа нарын туршадаа манай Республика 194 мянган аяншалгашаа ерээ. Энээн нэдондонохийд орходоо, нурагчийг олон болоно. Буряад орондо өргөшдээд 43 процентын амархаяа, сүлөө сагаа зохицоор үнгэргэхээс ерэнэ, 29 процентын бээ тамираа элүүржүүлхээ зорилготойгоор аяншалнаа. Харин аяншалгашадай 20 процентын ажал бэлдэржэ ерэхэн байна.

«Алтан Олимп» гэхэн Республикаанса шангуудые барюулгын ёхолот ногриин 17-до Улаан-Үдээд үнгэргэгдэхээр түсэблэгдэнэ. Физкультура болон спортын налбардаа эрхим дүнгүүдэй түймэр ушараа. Эндэ нэгэй айлай хоёр эрхим номернууд оруулагдахаа.

Тэдэнэртэ «Жэлэй эрхим спортсмен», «Жэлэй эрхим тренер» элирүүлгэгдэжээ, тэдэнэртэ шангууд барюулгдахаар хараалгдана. Россиин Федерацийн Олимпийскэхорооний президент Александр Жуковай манай Республикаа сэргээшээдээ шийн хүдэлжээ байнаа, ерээдүйн сагта ажалгүй болох 739 хүдэлмэрилгэгшэд шэнэ мэргэжлэлдэ нурахаяа элгээгдэнхэй.

Тэдэнэртэ элдэб мэргэжлэлээр һуралсал гарана. Жэшээлхээдэ, метролог, лаборант, котельныи машинист, тракторист, овоощ ургуулгашаа гэхэ мэтэ мэргэжлэдэ нурахаа, үнэмшлэгэ агаагшад хүдэлжээ байнаа эмхидээ шэнэ мэргэжлээрээ ажалтайнгаа намтар ургэлжлүүлнэ.

Улаан-Үдийн прибор бүтээлгын нэгэдэл, «Желдорреммаш», «Автодиагностика», «Байкашремстрой» бүлгэмүүд болон бусад эмхинүүд ажалшадаа уридшалгдаа һуралсалдаа хабаадуулхаа программаа эдэхитэйгээр оролсоно.

Энэ хуудаа Эльвира ДАМБАЕВА бэлдэбэ.

11.11.2010

*БУРЯД ГҮНЭН
ОХИЗРИГ*

тосно

4

№ 44 (21790)

№ 44 (705)

РОССИИНИН ФЕДЕРАЦИИН ПРЕЗИДЕНТЫН ЗАРЛИГИАА БУУЛГАБАРИНУУД

**РОССИИНИН ФЕДЕРАЦИИН ГҮРЭНЭЙ
ШАГНАЛNUУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ**

Хуули сахильтыг бэхижүүлгүн талаар габьяатай байнаанын болон олон жэлдэ ашаг үрэхэтгэйгээр худэлмэрилэнэйн тулөө Буряад Республикин Арбитражна сүүдэй судьянарай түрүүлэгшэ УСТИНОВА Нина Васильевна «РОССИИНИН ФЕДЕРАЦИИН ГАБЬЯАТА ЮРИСТ» гээн хүндэтээ нэрээ зэрэг олгохо.

Россииин Федерациин Президент
Д.МЕДВЕДЕВ.

Москва, Кремль
2010 оной июниин 2
№656

**РОССИИНИН ФЕДЕРАЦИИН ГҮРЭНЭЙ
ШАГНАЛNUУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ**

Тулишын-элэш хүсэнэй комплекс хүгжээлгэдэ горитой хубита оруулжанайн болон олон жэлдэ үнэн сэхээр худэлмэрилэнэйн тулөө шагнаха гэбэл:

**«ЭСЭГЭ ОРОНОЙ ҮМЭНЭ ГАБЬЯАГАЙ
ТУЛӨӨ» ОРДЕНОЙ II ШАТЫН МЕДАЛЯАР
КРАВЦОВ Алексей Иванович - «Түгнэн ашалгын-транспортна управлени» гээн хизаарлагдамал харюу-салгатай бүлгэмэй техническ бүрэгийн начальник.**

Россииин Федерациин Президент Д.МЕДВЕДЕВ.

Москва, Кремль
2010 оной июлиин 30
№950

**РОССИИНИН ФЕДЕРАЦИИН ГҮРЭНЭЙ
ШАГНАЛNUУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ**

Соёл болон искусство хүгжээлгүн талаар габьяатай байнаанын болон олон жэлдэ ашаг үрэхэтгэйгээр худэлмэрилэнэйн тулөө шагнаха гэбэл:

**«ЭСЭГЭ ОРОНОЙ ҮМЭНЭ ГАБЬЯАГАЙ ТУЛӨӨ»
ОРДЕНОЙ II ШАТЫН МЕДАЛЯАР
БАЛЬЖИНИМАЕВ Вячеслав Дашинимаевич - «Зүүн Сибирийн соёл болон искусствуун гүрэнэй академи» гээн дээдэ мэргэжлэй нүралсалай федеральна гүрэнэй нүралсалай эмхизургаанай кафедрын профессор.**

Россииин Федерациин Президент Д.МЕДВЕДЕВ.

Москва, Кремль
2010 оной октябрин 12
№1237

БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ТҮСЭБЛЭНЭН ХЭМЖЭЭ ЯБУУЛГАНУУД

2010 оной ноябрин 8-13

**I. БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ
ХУРАЛАЙ ТҮРҮҮЛЭГШИЙ
УЯЛГАНУУДЫЕ ДҮҮРГЭГШЭ
А.С.КОРЕНЕВОЙ ДЭРГЭДЭ
ҮНГЭРГЭГДЭХЭ ТҮСЭБЛЭЛГҮН
ЗҮБЛӨӨН**

08.11 9.00 Бага танхим

**II. БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ
ХУРАЛАЙ ХОРООНУУДАЙ
ЗҮБЛӨӨНҮҮД**

Буряад Республикин Арадай Хуралай Газарай асуудалнуудай, аграрна политикин болон эд хэрэглэгийн дэлгүүрэй талаар хороон (түрүүлэгшэнь В.А.Павлов)

1. «Республикин 2011 оной болон 2012-2013 онуудай тусэбтэ хугасаагай бюджет тухай» Буряад Республикин хуулиин тулеб тухай

2. «Ветерануудтухай» болон «Россииин Федерацида эрэмдэг бэзтэй зонийн талаар хамгаалга тухай» федэральна хуулини тулеб тухай

3. «Прибайкаалин аймаг» муниципальна байгууламжын үмсэдэ түлбэригүйгээр дамжуулха тухай

4. «Буряад Республиканы хуулиидээ түлбэригүйгээр дамжуулха тухай» Буряад Республикин Правительствын зүвшөөл үгээх тухай» Буряад Республикин Арадай Хуралай тогтоолой тулеб тухай

5. «Соёл тухай» Буряад Республикин Хуулида хубилалтануудые оруулха тухай» Буряад Республикин хуулиин тулеб тухай

08.11 15.00 Бага танхим

**III. БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН
АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ХЭРЭГҮҮДҮЕ
ЭРХИЛЭГШЭ - АППАРАДАЙ
ХҮТЭЛБЭРЛЭГШЭ В.Б.ЭРДҮҮНЕВЭЙ
ДЭРГЭДЭ ҮНГЭРГЭГДЭХЭ
ХҮДЭЛМЭРИИН ЗҮБЛӨӨНҮҮД**

08.11 13.30 Бага танхим

**БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ
ХУРАЛАЙ ХОРООНУУДАТА**

Буряад Республикин Арадай Хуралай Бюджедэй, налогуудай, сан жасын талаар хороон (түрүүлэгшэнь Ц.-Д.Э.Доржиеv)

«Республикин 2011 оной болон 2012-2013 онуудай тусэбтэ хугасаагай бюджет тухай» Буряад Республикин хуулиин тулеб тухай тусгайгаар

Буряад Республикин Арадай Хуралай Гүрэнэй байгуулалтын, нютагай өөнэдэйн хүтэлбэриин, хуули ёноной болон гүрэнэй албанай асуудалнуудай талаар хороон (түрүүлэгшэнь А.С.Скосырская)

«Буряад Республикин үнгүүлиин хуулиин асуудалнуудта хбаатай зарим хуули ёноной актинуудта хубилалтануудые оруулха тухай» Буряад Республикин Хуулиин тулеб тухай

09.11 10.00 каб.323

«Буряад Республикаад захиргаанай хуули эбдэлгэнүүд тухай» Буряад Республикин хуулиин тулеб тухай

10.11 10.00 каб.323
«Буряад Республикин Арадай Хуралай депутатад түншлэгши тухай» Буряад Республикин Арадай Хуралай тогтоолой тулеб тухай

11.11 14.00 каб.323
Буряад Республикин Арадай Хуралай дэргэдэхий Нютагай өөнэдэйн хүтэлбэриин түлөөлэлгээ зургаануудай зүблээй зүблөөнэдэ бэлдэлэг тухай

12.11 14.00 каб.323
Буряад Республикин Арадай Хуралай Газарай асуудалнуудай, аграрна политикин болон эд хэрэглэгийн дэлгүүрэй талаар хороон (түрүүлэгшэнь В.А.Павлов)

Буряад Республикин Арадай Хуралай Хорооной 2010 ондо бэллүүлэн худэлмэри тухай тоосоо бэлдэхээ тухай

10.11 10.00 каб.119
«Гүрэнэй болон муниципальна эдлэлдэ байнаан газарай участогууды түлбэригүйгээр үмсэдэ үгэхэ тухай» Буряад Республикин Хуулиин 1-дэхий статьяд хубилалт оруулха тухай» Буряад Республикин Хуулиин түлеб тухай

11.11 10.00 каб.119
«Гүрэнэй дэмжэлгээгээр бэллүүлэлгээдэг худөө ажажын стахован тухай» 436233-5 дугаарай федэральна хуулиин түлеб тухай - Россииин Федерациин Федеральна Суглаанаай Федэрациин Соведэй гэшүүд Г.А.Горбунов болон И.Н.Егоров, Россииин Федерациин Федеральна Суглаанаай Гүрэнэй Дүүмын депутатаду В.П.Денисов, Г.В.Куликов, В.Н.Резников гэгээд оруулаа.

12.11 10.00 каб.119
Нүдэл худэлмэриин зүблөөн:
«Буряад Республикаад худөөажахын үйлэдбэридэ гүрэнэй тэдхэмжээ тухай» Буряад Республикин Хуули бэллүүлгүн ябаса тухай

13.11 10.00 каб.119
Хорин аймаг

Буряад Республикин Арадай Хуралай Регионууд хоорондын холбоонуудай, үндэштэнэй асуудалнуудай, залуушуудай политикин, олонийн болон шажан мургэлэй нэгэдэлнүүдэй талаар хороон (түрүүлэгшэнь В.Р.Булдаев)

«Физический культура болон спорт тухай» Буряад Республикин Хуулида хубилалтануудые оруулха тухай» Буряад Республикин хуулиин түлеб тухай

08.11 10.00 каб.212
Буряад Республикин, Эрхүүгэй областийн болон Забайкаалиин хизаарай харилсаа холбоонууд тухай хэлсээ бэлдэхээ тухай

09.11 10.00 каб.212
Буряад Республикин Арадай Хуралай Социальна политикин талаар хороон (түрүүлэгшэнь А.Т.Стопичев)

1. «Россииин Федерациин Ажалай кодексын 347-дохицаа хубилалтануудые оруулха тухай» 427859-5 дугаарай федэральна хуулиин түлеб тухай

2. «Уялгата медицинскэ страховананин федэральна жасын 2011 оной болон 2012-2013 онуудай тусэбтэ хугасаагай бюджет тухай» 43309-5 дугаарай федэральна хуулиин түлеб тухай

08.11 10.00, 10.30 каб.218
1. «Уялгата медицинскэ страховананин Буряадай террористиа жасын 2010 оной бюджет тухай» Буряад Республикин Хуулида хубилалтануудые оруулха тухай» Буряад Республикин хуулиин түлеб тухай

2. «Республикин 2011 оной болон 2012-2013 онуудай тусэбтэ хугасаагай бюджет тухай» Буряад Республикин хуулиин түлеб тухай

3. «Россииин Федерациин субъектнүүдэй гүрэнэй засагай хуули гаргалгын (түлөөлэлгээ) болон гүйсэдхэхы зургаануудые эмхидэлгээгүйд тухай» федэральна хуулида хубилалтануудые болон нэмэлтэнүүдые оруулха тухай» болон «Россииин Федерацида нютагай өөнэдэйн

хубилалтануудые оруулха тухай» Буряад Республикин хуулиин түлеб тухай

08.11 10.00, 10.30 каб.218
1. «Уялгата медицинскэ страховананин Буряадай Бюджедэй, налогуудай болон сан жасын хорооной түрүүлэгшээ

09.11 14.00-17.00 каб.118/235
2. «Г.Ирильдеев - Буряад Республикин Арадай Хуралай Экономическа политикин, байгаалиин нөөснүүдые ашаглалгын болон оршон тойронхие хамгаалгын талаар хороон (түрүүлэгшэнь В.Г.Ирильдеев)

«Буряад Республикин тусгай харууhatай байгаалиин дэбисхэрнүүд тухай» Буряад Республикин Хуули бэллүүлгүн ябаса тухай

09.11 14.00 каб.203
«2011-2015 онуудта Буряад Республикин социально-экономическая хүгэлжлийн программа тухай» болон «2020 он болотор Буряад Республикин социально-экономическая хүгэлжлийн программа тухай» Буряад Республикин хуулиин түлэбүүд тухай

09.11 14.00 каб.211
«Ой модоной харилсаануудта хбаатай Россииин Федерациин дамжуулагдаан бурин этигээмжнүүдэй бэллүүлэлгээ республикин бюджетнээшэлгүүлэдэхэн нэмэлтэ мүнтэн зөөрие ашаглалгын дурим тухай» Буряад Республикин хуулиин түлэбүүд тухай

10.11 14.00 каб.203
«Буряад Республикин тусгай харууhatай байгаалиин дэбисхэрнүүд тухай» Буряад Республикин Хуулида хубилалтануудые оруулха тухай» Буряад Республикин хуулиин түлеб тухай

11.11 14.00 каб.203
2011 ондо Буряад Республикаад элшэ хүсэнэй тарибууд тухай

12.11 10.00 каб.203
IV. ЭРХЭТЭДИЕ ХҮЛЕЭН АБАЛГА

А.С.Коренев - Буряад Республикин Арадай Хуралай Түрүүлэгшэн орлогшо

08.11 14.00-17.00 каб.118/326

Ц.Э.Доржиеv - Буряад Республикин Арадай Хуралай Бюджедэй, налогуудай болон сан жасын хорооной түрүүлэгшээ

09.11 14.00-17.00 каб.118/235

В.Г.Ирильдеев - Буряад Республикин Арадай Хуралай Экономическа политикин, байгаалиин нөөснүүдые ашаглалгын болон оршон тойронхие хамгаалгын талаар хорооной түрүүлэгшээ

10.11 14.00-17.00 каб.118/211

В.А.Павлов - Буряад Республикин Арадай Хуралай Газарай асуудалнуудай, аграрна политикин болон эд хэрэглэлгүн дэлгүүрэй талаар хорооной түрүүлэгшээ

11.11 14.00-17.00 каб.118/119

V. КОМАНДИРОВКОНУУД

В.А.Павлов,

Х 5
№ 44(705)

БЭЛЖИЙН
ДЭЭЖЭЭ

БУРЯАД ҮНЭН

11.11.2010

Дүхэргүй

№ 44(21790)

«Баатар Мэргэн-2010» гэхэн конкурсдо

АЛДАР БАЛЬЖИНИМАЕВ – ОЛИМПИИН ЧЕМПИОН

Эдиршүүлэй нэгэдэхий Олимпиин нааданууд 2010 оной август нарада Сингапурта үнгэртгэдэж, дэлхийн 202 ороной 3531 эдир хүбүүд, басагад хбаадаан байгаа. Тэдээ спортын 29 зүйлөөр мүрүсэзбэ. Нааданай дүнгүүдье согсолходо, Россиин суглуулагдамал команда 49 медальда (20 алтан, 16 мянган, 13 хүрэл) хүртжээ, дүн хамта 54 медаляар шагнагдаан Хитадай Арадай Республикин спортсменүүдээ гаргажа, хоёрдохи нуури эзэлхэн байха юм. Манай Россиин командын эх амжлатаад Буряад ороной түлөлгэшээ – эдир барилдаашан Алдар Бальжинимаев горитой хубитаяа оруулба.

Алдар Бальжинимаевий илалта хадаа Хэжэнгын хүүгэдэй спортын нургуулиин (ДЮСШ) колективий шэн габьяата ажалай үрэдүн болоно. Хүдөөгэй спортын нургуулиин эрхэ байдалдаа Олимпиин нааданда хбаадагшье тэдээр нурган бэлдэжэ шадаа бшуу. Үнгэрхэн 11 жэлэй туршадаа үншэрхэн хүбүүндээ, сэрэдүйн чемпиондо түрэл гэрьин, эхэ, эсэгэ мэт болонон, харгалзагдаа абаажа хүмүүжүүлхэн тренерий бүлэг нуралсал норилгыень хангахын тула бүхы юум хээн байгаа. Ольга Цыдендамбаева фармацевт мэргэжлэтий хүн хадаа Алдарий хубин врач боловдог нэн.

Түрүүшний Олимпиин наадануудта Алдар Бальжинимаев Египедэй атлет Мухамед Абдель-

наимые 3:1, 5:1 тоотойгоор илаад, Армениин түлөөлэгшэ Артак Ованесянниес 3:1, 8:2 тоотойгоор шүүжэ гараба. Нүүлшины уулзалаада буряад барилдаашан Иранай Мекран Шейхитэй хабаяа туршадаа. Түрүүшний шатада Алдар 4:0 тоотойгоор иланан аад, хоёрдохи дүхэргэй эхинде 2 баллы алдажархё. Яалтай гээшээ? Оройдоо 20 секундаа үлэбэ. Унжагайржа болохогүй. Нютагаймийн хүбүүн бүхы хүсэе зангидаа, өөрийнөөртэй дүрэдэбаад, нюргэн дарагаа унагааба. Толотомо илалта! Алдар Бальжинимаев – Олимпиин нааданай чемпион!

Алдар хүбүүхэн Хэжэнгын интернат нургуулиин 1-дэхий класста нуража эхилхэдээ, барилдаанай секциин боогоо алхажа ороо нэн. 3-дахи класстай нурагша явахадань, тренер Арсалан Болотов нориж захалаа. Бэлигтэй бэрхэ барилдааша хүбүүн дүрбэ дахин Россиин чемпион болобо. Паяшаг 17-той болонон хүбүүн дунда нургуулияа амжалттайгаар дүрүгээд, Буряадай хүдөө ажажын академиии оюутан болонхой.

Эдиршүүлэй нэгэдэхий Олимпиин наадануудай дүүрэгэдээ, Россиин суглуулагдамал командаа гэшүүдтэй ороной Президент Дмитрий Медведев уулзажа, туйлаанам амжалта илалтаарн эдир спортын гэшүүдэй халуунаар амаршалаад, гарай бэлэгүүдье – швейцарска «Ройс» фирмийн алтан часуудые барюулаа.

Эдиршүүлэй түрүүшний Олимпиин нааданай чемпион Алдар Бальжинимаев болон тэрэнэй тренер Арсалан Болотовий нуужа яваан «Боинг» түхэлэй самолёдий сентябрин 1-д Улаан-Үдийн «Байгаль» аэропортдо буухадань, халуун угтамжа болобо.

Буряад Республикин Арадай Хуралай хороонд түрүүлэгшэ Цырен Доржиев үгэх хэлэхэдээ, «Алдар, ши эдиршүүлэй наадануудтаа илалта туйлахадаа, тоонто нютаг хэбэд номхон Хэжэнгээ, түрэл Буряадороноо, Россиин гүрэнээ алдаршуулбаш» гэжэ мэдүүлээ.

«Гайхамшагтаа амжалтаа манай нютагтаа, Хэжэнгын голдо туй-

лагдаа. Түрүүшний олимпийскэ чемпиониине нурган хүмүүжүүлэндээ урмабаяртайбди», - гэжэ Хэжэнгын аймагай захиргаанай толгойлогшо Эрдэнэ Бадмаев хэлэхэ зуураа, чемпион болон тэрэнэй тренертэй хургы торгон тэрэлтий, тойробшо малгай умэдхүүлбэ. Хэжэнгэ нютагайхид баатар хүбүүндээ хүлэг мори бэлэглэбэ.

Алдар Бальжинимаев ардаг хүлэгтэй мордожо, хүндын дүхэриг хээд, Ивалгын дасан тээшэ хатаруулба.

Бандида хамба-лама Дамба Аюшев гол дасанайгаа үүдэндээ хүндэтэй айлшадаа бааралхажа угтаад, оржо хайрлахыен уриба. «ХII Этигэлэй хамба-ламатай адлирхуу хуби зяяатай байнат. Тээрэ бага наандаа, долоотойдоо үншээрхэн байгаа. Эхэ наадануудта спортын амжалта туйлаажа, өөригөө, арадтумэнээ, Эхэ ороноо алдаршуулбаш. Ехэшүүлэй хибээ дээрэ амжалттай явахын тутаажаллах болоболшидаа. Урдаши эхэ туршалганауд хүлээнэ», - гэжэ Россиин Буддын шажанай Заншалта Сангхын толгойлогшо Бандида хамба-лама Дамба Аюшев хэлэбээ.

Энэл үдэртээ Россиин улаанхороондын классай спортын мастер Алдар Бальжинимаев, Россиин габьяатаа тренер Арсалан Болотов түрэл Хэжэнгын аймагтаа морилон ошобо.

Хэжэнгэ нуурийн эх талмай дээрэ зон олоороо сугларанхай. Нютагайхид болон айлшад алдар солото хүбүүдээ ёнолон хүндлэлбэ. Иммэ хани халуунаар нютагайхидтаа, үетэн нүхэдтөө угтуулжа үзөөгүй эдир хүбүүхэнэй айнан тээлмэрдэхэндээ юм гү, бү мэдээ, нюднөө нулимса гарганийн гайхалтай бэшэ даа. Хэжэнгын аймагай захиргаан, Хэжэнгэ нуурийн улад зон Алдар Бальжинимаев болон тэрэнэй тренер Арсалан Болотовтой Урда-Корейдэ бүтээгдэхэн хүнгэн машинануудые, 300-300 мянган түхэригэй мүнгэн бэлэгүүдье барюулаа.

Республикин Бээсн тамирай ба спортын агентствын хүтэлбэрилэгшэ Вячеслав Бумбошкин, Буряадай Президент Вячеслав Наговицын, Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ Матвей Гершевич Алдар Бальжинимаев болон тэрэнэй тренер Арсалан Болотовтой хани халуунаар уулзажа, гүн сэдьхэлнээ амаршалаад, саашадаа бүри эхэ амжалта туйлахыен үреэнэй байгаа.

Ингэжэ Сингапурта болонон эдиршүүлэй нэгэдэхий Олимпиин наадануудтаа илагша Алдар Леонидович Бальжинимаев түрэл арадаа, тоонто нютагаа, бүхы Буряад ороноо түби дэлхэйдэ алдаршуулбаа гээшэ.

Бата-Мүнхэ ЖИГЖИТОВ, журналист.

«Баатар Мэргэн-2010» гэхэн конкурсдо

БЭРХЭ НОРИГШО, НУРГАН ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭ

Александр Лубсанович Дагдуун нютагтаа мэдээжэ хүн юм: аймагайнгаа, нууриин тосхонуудайгаашье хэмжээндээ мүрүсөөнүүдье эмхидхэдэг найхан заншалтай.

Тэрээ Зэдэн аймагай Доодо-Үшээтэйнээс гарбалтай, 1969 ондо Дээдэ-Үшээтэйн дундаа нургуули дүүрэгэдэ, БГПИ-гэй физическе хүмүүжүүлгүн факультедтэй нуража гаранаан. Александр Лубсановичай ажалай намтар баян даа. Ёнхорой болон Инзагатын дундаа нургуулинуудтаа физкультурын багшар, аймагайнгаа түбтэхүүгэдэй-эдиршүүлэй спортын нургуулидаа бүхэ барилдаагаар норилгоо, завуч болон директорэр, аймагай спортын хороонд түрүүлэгшээр замжлалтай хүдэлхэн. А.Дагдуун багаанаа хойши спортдо дуратай юм. Волейбол, баскетбол, теннис, шатар, бильярдийн наададаа, зүгээр бүхэ барилдаанд бүхы наажаа зориулаа. Тэрээ 1977 ондо 62 килограмм болотор шэгнүүртэй аймагайнгаа мүрүсөөнүүдэлтийн «шэдээ», тэрээ ондо Монголдо үнгэртгэдэхэн Сүхэ-Баатарай шандай мүрүсөөнүүдэг гурбадахи нуури эзлээ.

Бэрхэ норигши, спортын хэмжээ ябуулгасуудай эмхидхэгшэ гэжэ суурхান Александр Лубсановичай спортын хүгжэлтэдээ, хүүгэдэй хүмүүжүүлгүн друулжан хубита нилээд ехэ. Тэрэнэй Инзагатадаа хүдэлхээ үедэ бэлдэхэн тамириадын - Баяр Мурхонов, Владимир Цыбиков, Сергей Цыденжапов, Валерий Бальжинев гэгшидээ - республикингаа мүрүсөөнүүдэг шалгарнаан. Игээд тоолохо болоо хаа, бэрхэ норигши гар дорноо нилээд олон нэрээтий солотой тамиршад урган гараса юм ааб даа. Жэшийн, 1982 ондо Сергей Вершинин Буряадай эдиршүүлэй дундаа түрүүшнхие Монголий чөмийн болоо, 1983 ондо Сүхэ-Баатарга үнгэртгэдэхэн улаанхорондын мүрүсөөнүүдэг Байр Ринчино түрүүлээ. Сибирь болон Алас-Дурна

Анатолий ЦАГАНОВ,
РФ-гэй физическе культурын габьяатаа
хүдэлмэрилэгшэ.

Хэжэнгын аймагай Хөөрхэ нютагтаа 1971 ондо Любовь Сынтыповна, Сантып Найданович Найдановтанай гэр бүлэдэ Саяан хүбүүн туроо. Багаанаан шуран солбон юм нэн гээд, нютагайн зон хэлсэдэг. 1977 ондо Хэжэнгын дундаа нургуулидаа ороо. Ушоо 4-дэхий кластай нурагшаа байхадаа боксын норилгодо явахаа, футбол, волейбол, баскетбол наадахаа дуратай нэн.

Пургуулиин нурагшаа байхадаа, республика дотор, Улаан-Үдэ, Захаамин хото болон Монголий Улаан-Баатар, Сүхэ-Баатар хотонуудтаа үнгэртгэдэхэн боксын чемпионадуудтаа эдэххитэй хбаадажа, диплом, грамотануудтаа хүртэхэн юм.

Гадна России дотор элдэб олон хотонуудтаа үнгэртгэдэхэн чемпионадуудтаа хбаадажа, олон дахин шагналнуудые абаа бшуу. Ургашаа наанаатай Саян Сантывович Найданов боксын талаар эрмэлзэлээ орхингүй, Алтай хизаарай Барнаул хотодо үнгэртгэдэхэн Хүдөөгэй хүбүүдэй Россиин первенствын чемпионадтаа мүнгэн медалиар шагнагдаа. 1988 ондо нургуулияа дүүрэгэхээр, Томскин медицинскэ институтада ороо. Оюутаншье явахадаа, хүртэхэн шагналнуудын мүнөөшье байха юм. 1995 ондо институтада амжалттай дүүрэгэхээр, Улаан-Үдэ хотынгээ Республика наркологическая диспансертэй враач ординатораар хүдэлжээ хийлээ. 1999 ондо эршүүлэгээр болон элдэбий наркологическая үвшэнхээ, наркоманихаа аргалалгын отделение даагша, хүтэлбэрилэгшэ болоо. 2000 ондо БНЦ-дэ диссертаци хамгаалжа, медицинын эрдэмий канадид болоно юм. Хүннине арихаа эмнэхэ, наркоманихаа аргалха, бэлэн ажал бешэ гээд, бултанд мэдээжээ. Хэдэнжэлэй хугасаа соо аргалжа абарбан зонийн тооложо бараашагүй болон.

«Баатар Мэргэн-2010» гэхэн конкурсдо

АРХИНАА АРГАЛХАНЬ АМАРГҮЙ

Ингэжэ хүн зоноо аргалжа, абаржаа байсан буряад хүбүүдийн нётийл эрхим нэгэн гээшэ. Харин минийшийн боксоор Новокузнецк хото ошоходом, гүнзэгий нүлээ үзүүлээ бэлэй. 2010 ондо Саян Сантывович Найданов РНД-гэй ахамад врачай орлогшоор ажалдана. Улаан-Үдэ хотын, Хэжэнгэ нютагайн болон Буряад ороноингээ хүн зоной зүгнээ гэр бүлэдэн амгалан ажабайдал, элүүрэнхье, ажалдээрэнь амжалтаж хүсэе!

Амгалан БУДАЕВ,
Российн Уран зохёолшодой холбооной гэшүүн,
Монголий зурхайн академийн гэшүүн,
«Пилия» сониний корреспондент.

11.11.2010

БУРЯТД ГАЗНН
Дүхэргүй

№ 44 (21790)

тосно

6

№ 44 (705)

**«Сделай шаг к успеху –
стать предпринимателем»**

Акция под таким названием пройдет 16 ноября в многофункциональном центре Улан-Удэ. В ходе нее специалисты службы занятости республики будут оказывать консультации по организации собственного дела.

Любой желающий может пройти компьютерное тестирование по выявлению способностей к предпринимательской деятельности. В рамках акции также пройдет выставка-презентация продукции предпринимателей, открывших собственное дело через службу занятости населения и получивших безвозмездную субсидию в рамках программы дополнительных мероприятий, направленных на снижение напряженности на рынке труда.

За два года реализации этой программы в республике открыли собственное дело более 7 тыс. безработных граждан. Дополнительно ими было создано около 1700 рабочих мест.

Помимо этого, безработные граждане смогут принять участие в мини-ярмарке по подбору кадров работодателям. Будет организована видеосвязь с районными центрами занятости населения. Предприниматели, в свою очередь, смогут ознакомиться с информацией о видах государственной поддержки, получить консультации специалистов налоговой службы и пенсионного фонда.

Лесной телефон доверия

Телефон доверия республиканского агентства лесного хозяйства заработал с 10 ноября. Задать вопрос, получить консультацию специалиста, пожаловаться на неправомерные решения или бездействие должностных лиц, сообщить о незаконной заготовке древесины или пожаре жители Бурятии смогут, позвонив по номеру 8 (3012) 41-45-01.

Лучшие гостиницы, базы

отдыха и гостевой домик

Республиканское агентство по туризму подвело итоги конкурса «Лучшее средство размещения туристов».

Победителями в номинации «Лучшая гостиница, лучший отель» стали ОАО «ГТК «Гесэр» (Улан-Удэ), гостиница «Сона» (г. Закаменск, Закаменский район), гостиница «Байкал-Сервис» (г. Свербогорск).

Лучшими в номинации «Лучшая туристская база, база отдыха» из 15 претендентов признаны ООО «Арсенал», центр отдыха «Оранж Хаус» (г. Улан-Удэ), ООО «Портал», база отдыха «Мыс Котельниковский» (Северо-Байкальский район), КОЦ «Радуга» (Баргузинский район).

В номинации «Лучший сельский гостевой дом» - гостевые дома «Тэнгэрий» в селе Сухая Кабанско-го района, «Байкальский дворик» из Энхелука Кабанского района, «Огонёк» из Турки Прибайкальского района.

Церемония награждения конкурсантов состоится 13 ноября. Победителям в каждой номинации вручается диплом 1-й степени и 250 тыс. рублей, номинантам - дипломы 2-й и 3-й степени и по 150 тыс. и 100 тыс. рублей.

«Восток-телеинформ».

«Организатор торгов - конкурсный управляющий Романов В.Ю. объявляет о проведении открытых торгов посредством публичного предложения по продаже имущества ОАО «Прииск Ципканский».

Предмет торгов:

№ лота	Наименование	Год выпуска	Начальная стоимость, руб
1	Автомашина "КРАЗ-256 Б1С"	1991	221 940
2	Автомашина "КРАЗ-643721"	1998	459 000
3	Автомашина "КРАЗ-256Б1"	1989	221 940
4	Трактор Т-170	1995	189 000
5	Трактор Т-170	1993	283 500
6	Полуприцеп ЧМЗАП-9990 (трап)	1996	495 000
7	Экскаватор ЭО-5124А	1995	225 000
8	Гусеничный тягач АТС-59	1980	180 000
9	Трактор Т-170	1984	283 500
10	Трактор Т-130	1989	270 000
11	Трактор Т-170	1994	283 500
12	Трактор Т-170	1983	189 000
13	Бульдозер Д355А-3 КОМАЦУ	1983	1 386 000
14	Автоскребер МОАЗ-564П	1994	897 750
15	Гусеничный тягач АТС-59	1980	180 000
16	Автомашина "ГАЗ-3307"	1993	27 706,50
17	Автомашина "КАМАЗ-5557"(переделан на УРАЛ-бензовоз)	1993	289 800
18	Автомашина "УРАЛ-4320"	1993	217 350
19	Автомашина "ЗИЛ-131"	1992	55 350
20	Автомашина "ГАЗ-66"	1992	16 513,20
21	Прицеп ГКБ-817	1991	26 100
22	Прицеп МАЗ-8926	1991	26 100
23	Прицеп ГКБ-817	1991	26 100
24	Прицеп НИФАЗ	1991	120 600
25	Автомашина "УАЗ-3909"	1999	32 220
26	Прицеп ОДАЗ-9370	1992	11 610
27	Автомашина "МАЗ-5334 АЦ8-5334"	1983	189 000
28	Автомашина "УРАЛ-4320" (автокран)	1989	354 600
29	Автомашина "УРАЛ-43204"	1993	213 300
30	Автомашина "КРАЗ-257Б"	1983	55 485
31	Автомашина "УРАЛ-5557"	1991	35 550
32	Автомашина "Урал-4320" (вахта)	1993	226 125
33	Прицеп ПЦ6-78925	1982	70 200
34	Автомашина "КРАЗ-256Б1"	1987	55 485
35	Трактор К-701	1992	250 200
36	Погрузчик ТО-25А	1991	50 175
37	Трактор Т-170	1999	94 500
38	Трактор Т-170	1999	94 500
39	Трактор Т-170	1993	94 500
40	Трактор Т-170	1993	94 500
41	Трактор Т-170	1993	94 500
42	Трактор Т-170	2000	189 000
43	Трактор Т-170	2000	189 000
44	Прицеп ЧМЗАП-5523А	1982	32 625
45	Трактор Т-170	1994	94 500
46	Трактор Т-130	1999	90 000
47	Трактор Т-130	1999	45 000
48	Трактор Т-25.01 ЯБР-1	1992	1 755 000
49	Автоскребер МОАЗ-564П	1995	384 750
50	Трактор Т-170	1993	189 000
51	Трактор Т-170	1993	189 000
52	Трактор Т-170	2000	189 000
53	Трактор Т-170	1993	189 000
54	Трактор Т-170	1993	189 000
55	Автоскребер МОАЗ-564П	1983	513 000

Недвижимое имущество:

ЛОТ №56:

- административное здание, нежилое, общей площадью 823,05 кв.м. Инвентарный номер: 81. Литер: А. Этажность: 2. Адрес (местоположение): Республика Бурятия, Баунтовский эвенкийский район, п. Маловский, ул. Редковского, дом №24. Условный номер: 03-03-02/018/2009-130.

Начальная цена лота №56 составляет 900 000(девятьсот тысяч) рублей.

Местонахождение имущества: Республика Бурятия, Баунтовский Эвенкийский район, п. Маловский, п. Троицкий, уч-к Полютовский, Ауник, Гулинга.

Шаг снижения - 5 (пять) % от начальной цены.

Дата начала приема заявок - 15.11.2010г.

По истечении каждого 10 (десяти) рабочих дней от даты начала приема заявок цена продажи снижается на шаг снижения. Подведение итогов торгов состоится в последний день каждого десятидневного периода, в 10 часов по адресу: г. Улан-Удэ, ул. Лимонова, 3. Снижение начальной цены продажи имущества может осуществляться до стоимости не ниже 5(пять) % от установленной начальной цены продажи имущества.

Победителем торгов признается участник, первым подавший заявку в каждом десятидневном сроке.

Победителем торгов обязан заключить с Продавцом договор купли – продажи в течение 10 дней и оплатить стоимость имущества, установленную по результатам торгов, не позднее 30 дней со дня подведения итогов торгов.

Для участия в торгах претендент обязан оформить Заявку, заключить договор о задатке и внести задаток в срок не позднее 17:00 «17» декабря 2010 г. в размере 25 (двадцать пять) % от начальной цены Лота на расчетный счет ООО «Цагатуй»: ИНН 0304004409, КПП 030401001, р/с 40702810659000000017, в Бурятском РФ ОАО «Россельхозбанк» г. Улан-Удэ, к/с 30101810400000000727, БИК 048142727 или в кассу должника.

Ознакомление с условиями торгов, характеристиками объектов торгов, иной информацией по товарам и прием заявок проводится по адресу: 670002, Республика Бурятия, г. Улан-Удэ, ул. Лимонова, д. 3, офис конкурсного управляющего В.Ю. Романова, с 10-00 до 12-00. Заявки принимаются только в указанной форме, заявки, направленные по почте, электронной почте, не принимаются и не рассматриваются.

«Организатор торгов - конкурсный управляющий Романов В.Ю. сообщает, что 20.12.2010 г. в 15-00 по адресу: Республика Бурятия г. Улан-Удэ, ул. Лимонова, 3 состоится открытый аукцион по продаже имущества ООО «Цагатуй»:

№ лота	Наименование	Кол-во, шт.	Начальная стоимость, руб./шт.
1-28	Крупно-рогатый скот	28	35 000,0
29-32	Теленок	4	7 000,0
33-477	Овца	445	4 000,0
478-590	Ягненок	113	2 000,0
591-611	Лошадь	21	20 000,0
612-615	Жеребенок	4	7 000,0

Местонахождение лотов – Республика Бурятия, Джидинский район.

Шаг аукциона - 10 (десять) % от начальной стоимости по каждому лоту.

Победителями торгов признаются участники, предложившие наиболее высокую цену за выставленные на продажу Лоты.

Победители торгов обязаны заключить с Продавцом договор купли – продажи в течение 10 дней и оплатить стоимость имущества, установленную по результатам торгов, не позднее 30 дней со дня подведения итогов торгов. Время подведения итогов торгов – дата проведения торгов.

Для участия в торгах претендент обязан оформить Заявку, заключить договор о задатке и внести задаток в срок не позднее 17:00 «17» декабря 2010 г. в размере 25 (двадцать пять) % от начальной цены Лота на расчетный счет ООО «Цагатуй»: ИНН 0304004409, КПП 030401001, р/с 40702810659000000017, в Бурятском РФ ОАО «Россельхозбанк» г. Улан-Удэ, к/с 30101810400000000727, БИК 048142727 или в кассу должника.

Ознакомление с условиями торгов, характеристиками объекта торгов, иной информацией по товарам и прием заявок проводится по адресу: 670002, Республика Бурятия, г. Улан-Удэ, ул. Лимонова, д. 3, офис конкурсного управляющего В.Ю. Романова, с 10-00 до 12-00. Заявки принимаются только в указанной форме, заявки, направленные по почте, электронной почте, не принимаются и не рассматриваются.

К заявке должны быть приложены следующие документы:

для юридических лиц: подтверждение оплаты задатка, заверенные копии устава, свидетельства о государственной регистрации, присвоения ОГРН, о постановке на налоговый учет, выписка из ЕГРЮЛ; решение органа управления юр.лица о приобретении имущества; документы, подтверждающие полномочия лица, подающего заявку.

для физических лиц: подтверждение оплаты задатка, копия паспорта. Дополнительная информация по т

ХО
№ 44(705)

БЭЛГИЙН
ДЭЭЖЭЗ

БУРЯД УЧИН

11.11.2010

Дүхэргүй

№ 44(21790)

К 100-летию со дня рождения заслуженного артиста Бурятской АССР
Жугдура Сандаковича ПАГБАИНА (1910 - 1953 гг.)

Выдающийся актер Жугдур Сандакович Пагбайн, один из основоположников Бурятского Академического драматического театра им. Х. Намсараева родился в 1910 году в с. Ага в семье бедного скотовода.

В те давние времена у бурят не было обычая записывать день рождения ребенка, поэтому, будучи уже взрослым, Жугдур Сандакович в паспорте указал день 7 ноября - днем своего рождения. В 1929 году после окончания 7 классов Жугдур присоединился к Верхнеудинскому Дому народного творчества Бурят-Монголии, создавшему театральную студию. Ее первыми учащимися стали лучшие участники самодеятельных драматических кружков разных районов.

В 1929 г. в мастерских для обучения сценическому искусству при национальном секторе Ортегатра были отобраны участники улусной художественной самодеятельности - Н. Гендунова, Ч. Генинова, Ж. Пагбайн, Н. Балдано, А. Ильин, У. Бодолова, С. Халтагарова, Ю. Шангина, Ханда Чимитова, Б.-Х. Раднаева.

В 1931 году по решению Бурят-Монгольского обкома ВКП(б) на базе студий Дома искусств в Верхнеудинске был открыт техникум искусств с двумя отделениями - театральными и музыкальными. В старшей группе учащихся театральной студии было 8 человек. После летних экзаменов в эту группу третьего курса перевели двух способных второкурсников В. Халматова и П. Николаева.

В сентябре 1931 г. режиссером Г. Браузером был поставлен учебный спектакль В. Киршона "Хлеб", в котором Жугдур играл роль Михайлова. После показа работникам Бурятского Наркомпроса спектакль был рекомендован для смотрела, проходившего в Москве, в Доме народного творчества им. Н. К. Крупской. 15 октября 1932 года учащиеся 3-го курса техники искусств со своим руководителем Браузером впервые в своей жизни оказались в столице нашей Родины. В течение трех недель в свободное от репетиций время посещали спектакли московских театров, встречались с мастерами А. Яблочкиной, П. Садовским, с коллективами театров им. Вахтангова и "Ромэн".

З года студенчества стали для них той стартовой точкой, с которой в 1932 году именно им пришлось оказаться у истоков ГБАТД. Музыкальный от природы, впоследствии овладел игрой на национальных инструментах хур и лимбэ, освоил игру на пианино, обладал мягким, приятным голосом. Также во время концертов выполнял акробатические этюды, на досуге любил играть в футбол, волейбол. Он даже состоял членом сборной республиканской футбольной команды.

В 1932 г. в спектакле А. Шадаева, С. Балдаева, А. Мяхонова "Шэн зам" выступил в запоминающемся образе пронырливого ламы. Начинающий актер был убедителен, скрывал яркие природные данные острохарактерного и комедийного плана. В этом же спектакле еще играл небольшую роль передового колхозника. Спектакль был интересен еще и тем, что в нем впервые

были вставлены бурятские народные танцы "Хатар-хада" и "Хурай наадан". В постановке было много музыки, которая очень помогала игре. Уже с начала своего творческого пути Жугдур заявил о самобытности своего дарования, близости к истокам народного творчества.

В 1933-34 г. труппа была приглашена в Крым на съемку кинофильма "Наместник Будды". Дважды проезжая через Москву, актеры бурятского театра просмотрели в лучших столичных театрах около 40 спектаклей, побывали во многих музеях. В свою очередь бурятские актеры в Ялте и Москве показали свое искусство. В концертные номера были включены отрывки из пьес, национальные танцы, игра на национальных инструментах, инсценировка праздника "Сурхарбан"

покоряется в зубах, состроит гримасу - зрители в зале умирают со смехом". Сам актер вспоминал, как он в роли Жигдэна старался развлечь, рассмеять публику, иногда нарочно придумывал трюки: "Когда исправник уходит, я его провожаю, подражая ему в движениях, походке. В дверях вместо руки пожимаю ему фалду сюртука".

Потенциальная душевная энергия актера как бы искала выход своим возможностям. На сцене Пагбайн стремился разрядить свой комедийный темперамент, полностью использовать простор, открывшийся для творчества. Его искусство было откровенным игрой в театре, от которой сам актер получал явное удовольствие, по складу дарования был актером яркого экспрессионистического плана.

Спектакль Н. Балдано "Один из многих" ("Олоной нэгэн") - посвященный событиям гражданской

Учащиеся Бурят-Монгольского сектора мастерских Московского Ортегатра. 31 мая 1929 г.

ТАЛАНТА ДРАГОЦЕННЫЕ РОССЫПИ

Как из кусочков мозаики иногда собирается целостная картина, так из разрозненных фрагментов его биографии, из кадров, запечатленных на нескольких фотографиях сделана попытка создать образ человека, актера, которого нет с нами почти 60 лет.

Сцена из спектакля «Бабай». 1944

Х. Намсараев
«Кнут тайши». 1945. Гурэмэ лама

со скачками, стрельбой из луков, монгольской и бурятской борьбой.

В сентябре 1936 года состоялась премьера спектакля "Тартюф" Мольера. Это была студийно-учебная работа в постановке Г. Цыдынхана. Спектакль получил высокую оценку в прессе и занял прочное место в репертуаре театра. Стильные и красочные костюмы, реквизит, представление об эпохе Людовика 14-го были получены в одном из московских театров. Ж. Пагбайн играл роль одного из заглавных героев - Оргона. В последующие годы ему пришлось играть в зарубежной и русской классике: в "Случе двух господ" и "Хозяйке гостиницы" К. Гольдони, драматическая роль Брабантина в "Отелло" В. Шекспира, в спектакле "Коварство и любовь" Шиллера в роли музыканта Миллера, в "Вассе Железновой" М. Горького и др.

Исполняя любую роль, Жугдур играл изобретательно, в нем чувствовался неистощимый заряд юмора, веселой импровизации. Его главным оружием было комическое преувеличение. Он придумывал для своего героя внешность, повадки, форсировал жесты, искал определенные овладевал игрой на национальных инструментах хур и лимбэ, освоил игру на пианино, обладал мягким, приятным голосом. Также во время концертов выполнял акробатические этюды, на досуге любил играть в футбол, волейбол. Он даже состоял членом сборной республиканской футбольной команды. В 1932 г. в спектакле А. Шадаева, С. Балдаева, А. Мяхонова "Шэн зам" выступил в запоминающемся образе пронырливого ламы. Начинающий актер был убедителен, скрывал яркие природные данные острохарактерного и комедийного плана. В этом же спектакле еще играл небольшую роль передового колхозника. Спектакль был интересен еще и тем, что в нем впервые

запад, и каждое их появление встречалось аплодисментами.

Постановка "Байра" заложила основу для развития в республике музыкального театра. За крупный успех двух спектаклей - "Отелло" (1938) и "Байр" руководство республики отметило большую группу артистов творческой поездкой в Москву и Ленинград.

По итогам 1 декабря 1940 года Жугдур Сандакович был награжден орденом "Знак Почета". В декадном спектакле - опере по либретто Н. Балдано "Энхэ Булат баттар" выступал в роли посла.

В самый разгар лета 1941 года был призван в армию, учился в школе саперов в Иркутске, служил в Чите.

В мае 1944 года по инициативе Агинского окружного исполнкома был организован профессиональный драматический театр. Была проведена большая работа по отбору актеров в труппу из числа участников художественной самодеятельности. Отобрали человек 20 одаренных юношей и девушек, поющих, танцующих, с драматическими способностями. Состав был очень молодой - 16-19 - летние энтузиасты. В июне театр открылся большой концертной программой. Танцевальные номера были поставлены солистом балета музыкально-драматического театра Ф. С. Ивановым, хоровое и сольное пение - М. С. Скользчиковой, драматические этюды ставили А. С. Санданов, назначенный художественным руководителем и директором нового театра. С 1944 года режиссером Агинского театра был назначен Жугдур Пагбайн. Будучи режиссером, в 1945 году поставил сп. Н. Балдано "Олоной нэгэн", которым сам играл роль улусного богача Шаралдая. В 1946 году поставил "Женитьбу Бальзаминова" А. Островского. Главную роль Бальзаминова играл тогда семнадцатилетний Даши-Дондог Жалсараев, будущий выпускник первой Ленинградской актерской студии 1958 года. Именно в Агинском театре начали свои первые шаги в искусстве дирижер театра оперы и балета Аюша Арсланов, Д.-Д. Жалсараев, главный режиссер театра бурятской драмы Ф. Сахиров.

В 1949 году в период распада театра переехал в колхоз им. Тельмана Селенгинского района. В 1951 году Пагбайн вернулся в театр.

После возвращения в театр Жугдур Сандакович создал роли Корытова - секретаря райкома партии в спектакле "Счастье" Павленко, в 1951 г. спектакль А. Корнейчука "Калинова роща" - старого моряка Василия Крыма. Особо щемящее чувство у зрителей вызывало его исполнение знаменитой и популярной в то время песни "Варяг". Когда он пел ее со сцены, в зале всегда стояла особая тишина, словно сам проходил со всеми.

В конце 1952 года был возобновлен спектакль "Слуги двух господ" К. Гольдони. Жугдур Сандакович играл в ней одну из главных ролей доктора Ломбарди, который находился на сцене с самого начала до последней сцены.

В самое трескучие морозы 1953 года труппа театра с этим спектаклем гастролировала по Мухор-Шибирскому и Бичурскому районам. В день показа спектакля в селе Шанага собрался полный клуб зрителей. Всегда веселый, блажир и шутник до начала спектакля, актер в тот день сидел чем-то взвешенный и печальный. В этот вечер Жугдур Сандакович играл особо пронзительную, с полной отдачей. Ничего не подозревающие зрители восторженно реагировали на все выходы героя. В конце последнего акта он упал на сцену. Воцарилась тишина, все бросились к лежащему актеру. Вдруг открыл глаза, стиснув зубы, собрав в кулак свою волю, заставил открыть занавес и как ни в чем не бывало, отыграл до конца роль. Ничего не подозревающий благодарный зритель разошелся по домам, Жугдур Сандакович был доставлен санитарным самолетом в Улан-Удэ, где вскоре перестало биться сердце одного из основоположников Бурятского театра драмы им. Х. Намсараева.

Ему было всего 43 года.

Валентина БАБУЕВА,
зав. музей ГБАТД
им. Х. НАМСАРЕВА.

2010 год – Год учителя

«Любовь Аркадьевна – загадка»

Вот уже более двадцати лет в селе Харбяты Тункинского района работает в школе Любовь Аркадьевна ГАЛТАЕВА. К ней и приходят самые маленькие «в первый раз, в первый класс». И каждые четыре года Любовь Аркадьевна начинает с детьми «жизнь с чистого листа», с первой буквы «А»...

Она сама с детства мечтала стать учительницей, ибо простая истина «Если хочешь быть любимым для учеников, люби их сама» знакома ей еще со школьной скамьи. Любовь в 1985 году окончила республиканскую школу - интернат №1. Годы учебы в этой замечательной школе оставили неизгладимый след в сердце их ученицы: много друзей и подруг со всего региона, высококлассные учителя... Одним словом, школа дала Любовь добрую путевку в большую жизнь. После окончания Улан-Удэнского педагогического училища стала учительницей начальных классов.

Молодой специалист начала свою трудовую деятельность в Шимкинской средней школе - интернате Тункинского района. Первые уроки, ученики, волнения, ошибки, удачи - все это было в стенах данной школы. Добрый словом вспоминает Любовь Арка-

дьевна своих первых коллег и наставников. Опытные учителя Т.П.Зверева, М.И.Дырхеева, Е.Ф. Зверева и другие стали воистину путеводной звездой для молодого педагога. В 1990 году Любовь Аркадьевна поступила в БГПИ им. Д.Банзарова, успешно окончила институт, вышла замуж и вилась в коллектив Харбятыской средней школы, где и работает вот уже в течение девятнадцати лет.

С 2005 года занимается проблемой активизации познавательной активности учащихся посредством игры, а с 2009 года опытный педагог ввела новую форму активизации познавательной деятельности с помощью интегрированных уроков. «Познавательная деятельность ребенка возможна лишь там, где созданы определенные условия для ее развития. И в этом огромную роль играет интеграция учебного проекта» утверждает педагог. На уроках Любовь Аркадьевна, применяя интегрированные технологии, помогает детям воссоздать целостность картины мира, обеспечивает осознание им разнообразных связей между объектами и явлениями, формирует умение увидеть один и тот же предмет с разных сторон. Этапы уроков гармонично связаны между собой, чередуются виды деятельности, на основе одного вида, к примеру, игрового, органично вплетаются другие виды: познавательные, слушание музыки, восприятие живописи, театрализация и другие. Уроки Любови Аркадьевны проходят всегда в дружелюбной обстановке, поэтому детям всегда интересно.

По восточному гороскопу Любовь Аркадьевна - обезьяна, знак - интеллектуал. У нее большая жажда знаний, изобретательна. Любовь Аркадьевна действительно всегда на передовых позициях. Широк диапазон ее интересов и увлечений. Отлично вяжет и умеет мастерить различные поделки. Любовь Аркадьевну можно увидеть и на спортивной площадке, и на сцене, на кухне и во дворе. Концерты и праздники в Харбятах не проходят без ее участия, она владеет кистью и пером - украсит

сцену и фойе, а если хотите - сделает вам прическу и макияж. О ней коллеги сложили стихи.

Любовь Аркадьевна -

загадка!
На первый взгляд, она
обычная бурятка,
Но эта женщина идеями
полнна,
В душе она красива и юна.
В классе всегда порядок,
Рядом с ними лежат папки,
И там тоже все в порядке:
Разработки, планы на год,
Паспорта детей в укладке.
Все одежки не простые -
Файловые, расписные.
На стене висит стандарт,
Детям маленьким устав
И родителям наказ.

Конечно же, что до такого мастерства дойти - многому учиться надо и работать, творить!

Любовь Аркадьевна посчастливилось родиться в 1968 году в прекрасном уголке земли - в Тункинской долине в селе Зун-Мурино, в семье Доржиевых Аркадия Дамдиновича и Веры Будаевны. Люба

из пятерых детей была золотой серединой. Поэтому она всегда готова помочь младшим сестрам, готова старших поддержать. В ритме жизни живет семья Галтаевых в Харбятах. Леонид Борисович и Любовь Аркадьевна воспитывают троих детей - Дмитрия, Гэрэлму и Алтану. В Год учителя хочется пожелать Любови Аркадьевне добра, благоденствия, творчества, семейных радостей и счастья.

В.ЗАЙГАНОВА,
методист РУО МОУ
«Тункинский район».
А.ЭРДЫНЕЕВА,
доцент БГУ.

«Будамшуу - 2010» гэхэн конкурсдо

«Гуа сэсэн хатан - 2010» гэхэн конкурсдо

ШЭНЭХЭЭНДЭ ШЭНХИНЭТЭЙ

Российн арадай артист Михаил Елбоновой үүсхэлээр эмхидхэгдээн «Эдир Будамшуу» гэхэн уласхоорондын конкурс Буряад орондо дээрэ хэмжээн дээрэ үнгэрбэ. Энэ конкурсан хабаадаан эдиршүүл, шабинаараа энэ урилдаанд бэлдэхэн багшанар дүй дүршлэлтэй болохо, саашадаа бэлигээ улам хурсадахаа хүсэлдэ абтас. Энэ мүрүсөөнэй жэшээ аважа, нюягтаа иимрэхүү түхэлэй наадаа эмхидхэх зоригтой байнанаа Шэнэхээнэй нургуулиин Батожаргалай Бальжима багша хэлэнэ.

- Мүнөө гурбан «Будамшуутай» болохомнай. Энэ гурбан хүүгэдээрэс саашаа дамжаадаа, бүхын нургуладайнгаа дунда тэндээ урилдаа эмхидхэх наанаан байна. Имээ тогтолто жэлдээ нэгээлье хаа хэблэ, ехэйн гэж нургуулиингаа багшанартаяа хэлсэнэбди. Энэ урилдаанай аша үүрээ хүүгэдэний айхаяа, гайхахаа, эшэхээ болёо. Үниндээ мүрөө хабшиад лэ байгаа наадаа. Мүнөө зоригтой, аашатайхан, зоригтой, ондоо болоо. Игнэжэ уймэдүүлхэдэ, тогтолто дээрэ шадваритай болоно. Бүхын Шэнэхээнэй арадаа түлөөлжэ Буряад орон ерхэн хадаа, Елбонов багшадаа маанадаас энэ наадаанд аа уринаанай түлөө баярые хүргэх байнаа.

- Недондо жэл Михаил Гомбоевич Үбэр-Монгол ошожо, бэлигтэй эдиршүүлэх тус конкурсан хабаадаанын уринаан байна. Тиигэжэ энэ зундаа Шэнэхээнэй эдиршүүл Буряад орондо бэлэдхэл хэжэ, хайшан гээд, ямар аргаар энэ конкурсан үнгэргэдэг байнын мэдээд, харагжа үзээд ошонон байна. Тимэмээ Бальжима багша, тапай наанамж энэ конкурсан тухай.

- Недондо жэл Шэнэхээнэй эдиршүүл түрүүшихээ «Эдир Будамшуудаа» хабаадаан байнаа. Энэ урилдаан жэлхээ жэлдээ өөдөлжэ, дээшэлжэ байна. Бүхын хубсагаа хунарыншие харахадаа, арга маягыншие үзэхэдэ, хүүгэдэймийн шадвари улам дээшэлжэ. Ехэйн баяртгай байнабди, инигээд буряад зомийн угз хээзэхэйжэ, өөрингөө хубсагаа үмдөөд, багаанаа эхилжэ, өөрингөө зан заншил аважа ябана, сахина.

- Хүлэн шаби багшынгаа заабари тон нийнаар дүүргэжэ, мүрүсөөнэй 2-дохи нууридаа гарцаа. «Буряад» гэжэ дууулажа, харагшадай зүрхэ сэдьхэл дайраа.

- Зүйлээ даа. Эндэ Хүлэндэ найнаар, гоёор дуулаха хэрэгтэй байгаа, бэшэ – щүлэг, зүжэгэй хэхэг уншахаа гээшийн Хүлэн бэрхээр хэдэг. Буряадаар юумэ сээжэлдэхээ гээши манай хүхбүүдтэй, түрэл хэлээсээ найн мэдэдэгт хүхбүүдтэй, бэлэн. Хоёр жэлэй туршадаа энэ конкурсан хабаадаа, ёху гурмын мэдээ хадаа, саашадаа угшээ найнаар хүүгэдээ бэлдээд асархади.

- Бальжима багша, Шэнэхээнэй нур-

гуули тухай хөөрэжэ углыт?

- Үбэр - Монголдоо Шэнэхээнэй нургуули эрхим нургуулинуудай нэгэн гэж тоологдодог. Хүлэн Буирай аймаг дотор монголоор нургахаа нургуулинуудайнгаа дунда түрүүлнэбди. Манай нургуулида 200 гаран хүүгэд нурадаг, хамтын байраа нургашадамнай баригданхай. Шэнэхээн нюягтэй дээрэ байхан хүүгэд бултаа тэндээ нуража, тэндээ эдээлээд ажанааудаг. Хүүгэдэй нуралсалай, эдээний мүнгэ уласаа абаахая болинхой, минтэ.

Түрүүндээ мүнгэ түлээг хааб даа. Мүнөө түрэлхидэй хүүгэдээс асархадаан, тодож агаадэлэх нургадагби. Зуу гаран багшанар хүдэлдэг. Уласаа ехэ мүнгэн гаргашалагдажа, Шэнэхээнэй нургуули, гэр юумэн зохёгдож байгуулдагаан. Эндэ наа шэнэ байраа баригдажа, наираа хээбди. Нүүлэй жэлнүүдтэй нуралсалай шалгабарин дүнгээр нургуулимуудай үндэр сэгнэлэндүүдээ хүртээ. 2009 оной дүнгээр түрүү нууридаа гараабди. Хүлэн Буир аймагтаа монголоор нургахаа нургуулинуудай дунда хамагай түрүү байгуулдаг, мүнгэ ябанади. Имээ ушархаа Шэнэхээн буряадууд, 6-7 мянга гаран хүрэхэ угышье хаа, дорьботай ябанади.

Манай буряад арадай Шэнэхээн ошоноор хоёр юумэ байгуулжан гэдэг, нэгэнний - Шэнэхээнэй сүмэ, нүгөөдэнэй – Шэнэхээн нургуули. Энэ нургуули байгуулхадаа, бүхын арадай мүнгэ юумэ оруулжа, туналжа байгуулжан. Мүнөө Шэнэхээн нургуулиин байгуулалтадаа баан жэгтэй ехээр мүнгэ алгаар арад зон туналдаг, мүнгэ угхээ, адуу малаашье угхээ, өөрингөө шадалайнгаа хэмжээгээр туналдаг. «Манай хүүгэднай соелтой байг лэ, эрдэмтэй байг лэ» гэж аргагүй ехээр дэмжэдэг агуухэе буряад арадтайбди.

- Пайнтаа даа, Бальжима багша, саашадаа банаа эрштэйгээр ажалаа ябуулхыетнай хүснэгбди.

Ешигма ЦЫБЕНОВА хөөрэлдэбэ.
Авторийн фото.

ХҮҮГЭДТЭ ЭНЭРХЫ ЭМШЭН

Мухар-Шэбэрэй аймагай Хүшүүн-Үзүүр нюягтаа түрэхэн Дынсэма (Дина) Алексеевна БУХАЕВА балшар бага нааннаа педиатр болох гэхэн хүснэгтэй бэлүүлжэ шадаан байна. 1977 ондо дунда нургуулиин нүүлээр Томск хотын медицинскэ дээрээ нургуулида орлож, тэрэнээ 1981 ондо амжлатаайгаа дүүргээд, Улаан-Үдэ хотын 4-дэхь больницаадаа интернатура гаража, Зэдэйн аймагай түбэй больницаадаа эльгэгдэжэ, хүүгэддэй эмшэнээр табан жэлэй туршада ажалааны намтартаа.

1991 ондоо хойши Дынсэма Алексеевна Улаан-Үдэ хотын 113-дахи микrorайоной 44-дэхь участогта оршодог Хүүгэдэй 1-дэхь поликлиникэдэй педиатр мэргжэлээр томилогдоож, ажалаа бэрхээ враач байнаа элирхэйлээ. Тиихэдэ наябии болож байнаа амбулаторидо участково педиатраар ажалаахаа уедээ орлодосо сэхтэй шадаарияа харуулаа эн. Үе залгамжалаа тусхай албан болон нургуулиин наа гүйсөөгүй гү, али нургуулида нуража ябанадаа хүбүүдээс аргалхажаа тарагтай, мүн лэ терапевт болон акушер – гинекологуудтай нягта холбоо байгуулжа, элдэб хүшэр хүндэ угшээ аргалхажаа асуудалнуудые эрхимээр шийдвэрлэсдэг ён.

Дынсэма Алексеевна түрэлхиний найн хайршилтэй байнаа зантай, хүхбүүдтэй дуратай нангин сэдьхэлээрээ онсо илгаржа, харюусалга сэхтэй педиатр байнааа үдэр бүхэндэ баталж байад хүн юм. Ная түрэхэн хүүгэдэй эхнүүдтэй тон туналдаа заабари захая угхээ гү, али угшэн хүбүүдтэй анхаралдаа ехээр хандуулжа, саг болзор соонь ямар арга хээнаа дээрэ хаб гэхэ мэтийн шухалаа журам сахижа, дүйн дүршилтэй ажалаараа, талаан бэлэгээрээ шалгардаг байна.

Дынсэма Алексеевна педиатр мэргжэлээр саг үргэлжэдэшэлүүлхийн тулаадаа өөрөө шэнэ гаранаан ном судар анхаралын үзэжэ, орёо хүшэр угшээ сарахын тулоө эсээн сусаагүй ажалаа.

Чингис ГУРУУВ.

хэжэ, түрэлхидэй зүгнөө халуу сэгнэлтэдэ хүртэдэг юм. Тийгэж 22 жэлэй туршада хүүгэдэй элүүр мэнднүү түлөө орлодож ябахадаа, «Буряад Республикин габяяатаа враач» гэхэн нэрээ зэрэгдэх хүртээн, Элүүр мэнднүү министерстывн, 2004 ондо Улаан-Үдэн элүүр мэнднүү захирагаанай Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаан юм. Тийхэдэ 63-дахи нургуулийн дирекци Дынсэма Алексеевнадаа баярай бэшэг баруулаа ён.

Дынсэма Алексеевнагай хани нүхэрлийн баянал педиатр мэргжэлэйтэй. Антон хүбүүниний алтан медальтайгаар дунда нургуули дүүргээд, Красноярск хотын мединститут түгэсхэнэйнгөө нүүлдээ арханай угшэнэй врач болонхой, мэргжэлээ дээшэлүүлжэ ябана. Настаас гасганийн баянал алтан медальтайгаар дунда нургуули дүүргээд, БГУ-гийн экономикин факультетдэй нуража байнаадаа.

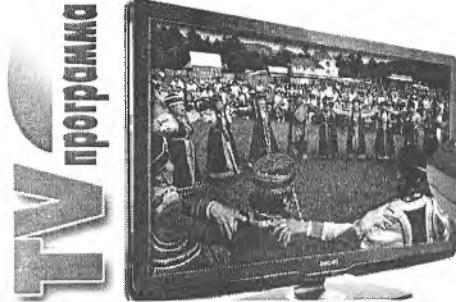
Манай хүндэтэй педиатр, Дынсэма Алексеевна (Дина) алтан намарай нүүлшүүн нарада 50 наанайгаа алтан ойе тэмдэглэнэ. Энэ . эх харюусалгатай ажалааны үшөө ехэ амжалтануудые, гэр бүлэдэнэ элүүр энхэе, найн найханийн доро дохин хүснэгбди.

11.11.2010

№ 44 (21790)

БУРЯД ТИКН

Дүхэргэ

Понедельник, 15

Первый канал

- 06.00 «Доброе утро»
10.00, 13.00, 16.00 Новости
10.10 «Контрольная закупка»
10.40 «Жить здорово!»
11.50 «ЖКХ»
13.20 «Модный приговор»
14.20 «Детективы»
15.00 «Другие новости»
15.20 «Понять. Простить»
16.20 «Хочу знать» с Михаилом Ширвиндтом
T/c «Обручальное кольцо»
17.50 «Федеральный судья»
19.00 Вечерние новости
19.20 T/c «След»
20.00 «Давай поженимся!»
21.00 «Жди меня»
22.00 «Время»
22.30 «Побег»
23.30 Спецрасследование. «Призыв»
00.30 «Ночные новости»
00.50 «Подпольная империя»
01.15 X/f «Телефонная будка»
03.20 X/f «Застрелят в тебе»

Россия - 1

- 06.00 «Утро России»
10.05 «Разбитое сердце. Евгений Евстигнеев»
11.00 Ток-шоу «О самом главном»
12.00, 15.00, 17.00, 21.00 Вести
12.30, 15.30, 17.30, 21.30 Вести-Бурятия
12.50 T/c «Маршрут милосердия»
13.50 «Настоящая жизнь»
14.45 Вести. Дежурная часть

- 15.50 T/c «Дворик»
16.25 T/c «Кулагин и партнеры»
17.50 T/c «Слово женщины»
18.55 T/c «Ефросинья»
19.55 T/c «Институт благородных девиц»
21.50 «Спокойной ночи, малыши!»
22.00 T/c «Гаишники». Продолжение.
«Брат за брата»
00.05 «Городок»
01.05 Вести +
01.25 «Гуд бай, Америка. Композитор Запепин»

Культура

- 08.00 Канал «Евроньюс»
11.00, 16.30, 20.30, 00.30 Новости культуры
11.15 «Кто там...»
11.50 X/f «Раболю»
13.20 Д/ф «Хэнсис. Храм печатного слова»
13.35 «Линия жизни». Людмила Гурченко
14.30 «Замок Шантаньи. Дом прекраснейшей книги»
14.55 Спектакль «Зимородок»
16.40 M/c «Сказки Андерсена»
17.10 X/f «Цветик-семицветик»
17.35 D/c «Дневник большой кошки»
18.05 «С потолка». Георгий Штиль
18.35 «Бенефис двух роялей»
19.25 D/f «Машина Большого взрыва»
20.45 «Главная роль»
21.05 D/c «В поисках Толстого»
21.30 «Саги. Нескучная классика...»
22.10, 02.55 Academia. Николай Янковский. 1 л. «ДНК-идентификация человека»
22.55 D/f «Процесс Синявского и Даниэля»
23.40 «Тем временем»

- 00.50 X/f «Анна Каренина»
02.10 Играет симфонический оркестр Баварского радио
02.40 D/f «Делос. Остров божественного света»
03.40 В.А. Моцарт. Дивертисмент №1

АРИГ УС

- 07.00 «Необъяснимо, но факт». Погода
08.00 «Такси». Погода
08.30, 14.00, 19.00 «Улан-Удэ: инструкция»
08.45, 19.15 «People's-новости». Погода
09.00 M/f «Настоящие монстры»
09.30 «Школа ремонта». Погода
10.30, 18.00, 20.00 T/c «Универ»
11.30 Интерны
12.00 T/c «Счастливы вместе»
12.30 «Крутые бабы»
13.30 M/c «Губка Боб Квадратные Штаны»
14.15 «People's-новости»
14.30 «Дом-2. Live»
15.40 X/f «Чарли и шоколадная фабрика»
18.30, 20.30 T/c «Реальные пацаны»
19.30 «Восточный экспресс»
21.00 X/f «Лопухи»
23.00, 00.30 «Восточный экспресс». Погода
23.30 «Дом-2. Город любви»
01.00 «Класс»

ТИВИКОМ

- 06.30 «Вестник Народного Хурала»
07.00, 12.30 «Объектив»
07.30 «Вкусно»
08.00 T/c «Взрослые сказки о животных»
08.30 M/c «Арабелла»
08.55 X/f «Жандарм и жандарметки»
10.45 T/c «Родные люди»
13.00 X/f «Ситуация 202: особый период»
15.00 «Крокодил»
16.00 «Толкование сновидений»
16.30 T/c «Мерз и виноторговец»
17.30 T/c «Индустриальные музеи мира»
18.25 «Моя семья»
19.00, 23.30 «Горячая линия»
19.30, 21.30, 23.00, 02.00 «Новости дня»
20.00, 02.30 «Середина Земли»
20.30 T/c «Иное»

- 22.00 T/c «Дольмен»
00.00 «Топ-модель по-американски»
03.00 «Ночной канал» на Тивикоме

СТС - «БАЙКАЛ»

- 18.50, 20.05, 21.55, 22.30, 23.20, 00.05, 00.50 Погода
06.00 M/c «Трансформеры. Энергон»
06.55 M/c «Смешарики»
07.00 M/c «Приключения Вуди и его друзей»
07.30, 13.00, 15.30 T/c «Папины дочки»
08.00, 17.30 T/c «Нанолюбовь»
09.00, 13.30, 18.30, 00.00 «Истории в деталях»
09.30, 11.50, 23.15 6 кадров
10.00 X/f «16 кварталов»
12.00 «Галилео» (2 выпуска)
14.00 M/c «Лизун и настоящие охотники за привидениями»
14.30 M/c «Клуб Винкс - школа волшебниц»
15.00 M/c «Каспер, который живет под крышей»
16.30 «Галилео»
19.00 T/c «Даешь, молодежь!»
19.30 T/c «Воронины»
20.30 T/c «Маргоша»
21.30 X/f «Без чувств»
00.30 «Кино в деталях»
01.30 X/f «Вожделение»

- 07.00 Д/ф «Животный мир: будь зверем»
08.05 Д/ф «Империя «Торгсин». Экспроприация по-советски»
09.00, 13.00, 16.00, 20.00, 23.00 Сейчас
09.30, 22.00 «Суд времени»
10.30 X/f «Приказ: огонь не открывать»
12.20 X/f «Три дня на размышление»
13.30 «Три дня на размышление» Продолжение художественного фильма
15.40 D/c «Мир будущего»
16.35 T/c «Россия Молодая»
18.00 «Открытая студия»
19.00 «Программа передач Светланы Сорокиной и Андрея Максимова»
20.30 «Реальный мир»
21.00 D/f «После премьеры - расстрел!»
23.30 X/f «Идеальное преступление»
01.20 «Шаги к успеху» с А. Кабаевой
02.20 «Ночь на Пятом»
02.50 X/f «Римини, Римини - год спустя»
04.40 «Будь по-твоему». Ведущий Радислав Гандапас
05.40 D/c «Строительство наоборот»

РОССИЯ - 2

- 10.00 «Все включено»
14.00, 17.15, 22.15, 03.20, 05.30 Вести-спорт
14.10 Вести-Спорт. Местное время
14.20 «В мире животных»
14.50, 06.10 «Моя планета»
17.00, 22.00, 03.00 Вести.ru
17.25 «Футбол Ее Величества»
18.20 «Начать сначала»
18.55 «Я могу!»
20.00 X/f «Спартанец»
22.30 Профессиональный бокс. Дэвид Хэй против Одри Харрисона. Бой за звание чемпиона мира в супертяжелом весе по версии WBA. Трансляция из Великобритании
01.20 X/f «Стрелок»
03.35 «Неделя спорта»
04.25 Top Gear
05.40 «Наука 2.0»
07.55 Хоккей. Суперсерия Россия - Канада. Молодежные сборные. Прямая трансляция из Канады

НТВ

- 05.55 «НТВ утром»
09.30 «Кулинарный поединок»
10.30, 16.30, 19.30 Обзор. «Чрезвычайное происшествие»
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 00.15 «Сегодня»
11.20 Обзор. «Чрезвычайное происшествие». Обзор за неделю
11.55 «До суда»
13.00 «Суд присяжных»
14.30 T/c «Закон и порядок»
17.30 T/c «Возвращение Мухтара»
20.30 T/c «Улицы разбитых фонарей»
22.30 X/f «Братаны»
00.35 «Честный понедельник»
01.25 «Школа злословия»
02.15 «Футбольная ночь»
02.45 X/f «Дикари»
05.05 «Очная ставка»

5 канал

- 11.15, 18.50, 20.05, 21.55, 22.20, 23.25, 00.05, 00.50, 01.50 Погода
06.00 M/c «Трансформеры. Энергон»
06.55 M/c «Смешарики»
07.00 M/c «Приключения Вуди и его друзей»
07.30, 13.00, 15.30 T/c «Папины дочки»
08.00, 17.30 T/c «Нанолюбовь»
09.00, 13.30, 18.30, 00.00 «Истории в деталях»
09.30, 23.20 6 кадров
10.00, 20.30 T/c «Маргоша»
11.00 «Снимите это немедленно!»
12.00 «Галилео» (2 выпуска)
14.00 M/c «Лизун и настоящие охотники за привидениями»
14.30 M/c «Клуб Винкс - школа волшебниц»
15.00 M/c «Каспер, который живет под крышей»
16.30 «Галилео»
19.00 T/c «Даешь, молодежь!»
19.30 T/c «Воронины»
21.30 X/f «Шалун»
00.30 «Информация»
01.00 X/f «Приходящая няня»
02.45 X/f «Госпел»

- леана»
04.00 T/c «Косвенные улики»
05.00 «Очная ставка» до 05.55

5 канал

- 07.00 D/f «Тасманские дьяволы»
08.05 D/f «Кулебякой по диктору». Гастрономическая ностальгия»
09.00, 13.00, 16.00, 20.00, 23.00 Сейчас
09.30, 22.00 «Суд времени»
10.25 X/f «Приказ перейти границу»
12.20 D/c «Подводная одиссея команды Кусто»
13.30, 20.30 «Реальный мир»
14.00 X/f «Одиночды один»
16.30 T/c «Россия Молодая»
18.00 «Открытая студия»
19.00 «Программа передач Светланы Сорокиной и Андрея Максимова»
21.00 D/f «Великие комбинаторы»
23.30 X/f «Второе дыхание»
01.50 «Ночь на Пятом»
02.20 X/f «Герцогиня»
04.30 «Будь по-твоему». Ведущий Радислав Гандапас
05.30 D/c «Строительство наоборот»

НТВ

- 05.55 «НТВ утром»
09.30 «Дачный ответ»
10.30, 16.30, 19.30 Обзор. «Чрезвычайное происшествие»
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 00.15 «Сегодня»
11.20 «Чрезвычайное происшествие». Расследование
11.55 «До суда»
13.00 «Суд присяжных»
14.30 T/c «Закон и порядок»
17.30 T/c «Возвращение Мухтара»
20.30 T/c «Улицы разбитых фонарей»
22.30 X/f «Братаны»
00.35 T/c «Час Волкова»
01.30 «Главная дорога»
02.05 Муз./f «Любимец Нового Ор-

- леана»

- 10.10 «Все включено»
14.00, 17.15, 22.15, 03.20, 05.30 Вести-спорт
14.15, 04.25, 08.55 Top Gear
15.15 «Там, где нас нет»
15.50, 05.40 «Моя планета»
17.00, 22.00, 03.00 Вести.ru
17.25 Хоккей. Суперсерия Россия - Канада. Молодежные сборные. Трансляция из Канады
19.30 «Неделя спорта»
20.20 «Наука 2.0»
22.30 X/f «Стрелок»
00.10 «Спортивная наука»
01.15 X/f «Автоответчик: удаленные сообщения»
03.35, 08.05 «Футбол России»
07.50 «Рыбалка с Радзишевским»

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ: 21-62-62

Вторник, 16

Первый канал

- 06.00 «Доброе утро»
10.00, 13.00, 16.00 Новости
10.10 «Контрольная закупка»
10.40 «Жить здорово!»
11.50 «ЖКХ»
13.20 «Модный приговор»
14.20 «Детективы»
15.00 «Другие новости»
15.20 «Понять. Простить»
16.20 «Хочу знать» с Михаилом Ширвиндтом
T/c «Обручальное кольцо»
17.50 «Федеральный судья»
19.00 Вечерние новости
19.20 T/c «След»
20.00 «Давай поженимся!»
21.00 «Пусть говорят»
22.00 «Время»
22.30 «Гаражи»
23.30 «Жесткая посадка»
00.30 «Ночные новости»
00.50 «Вратаря»
01.40 X/f «Светлячки в саду»
03.30 X/f «Крик в общаге»

Россия - 1

- 06.00 «Утро России»
06.07, 06.35, 07.07, 07.35, 08.07, 08.35, 09.07, 09.35 Вести-Бурятия. Утро
10.05 «Бамбаахай»
10.15 «Тайзан»
10.25 «Улгур»
10.35 «Сагай суурян»
11.00 T/c «Маршрут милосердия»
12.00, 15.00, 17.00, 21.00 Вести
12.30, 15.30, 17.30, 21.30 Вести-Бурятия
12.50 «Настоящая жизнь»
13.50 T/c «Дворик»
14.25 T/c «Кулагин и партнеры»
15.50 Праздник Курбан-Байрам. Прямая трансляция из Московской соборной мечети
17.50 T/c «Слово женщины»

Культура

- 07.30 Канал «Евроньюс»
11.00, 16.30, 20.30, 00.30 Новости культуры
11.15, 20.45 «Главная роль»
11.40, 00.50 X/f «Анна Каренина»
13.00 D/f «Лики неба и земли»
13.10 Пятое клеймо. «Тайна Сергея Посада»
13.35 D/f «Машина Большого взрыва»
14.35 «Мой Эрмитаж»
15.05 X/f «Белые одежды»
16.40 M/c «Сказки Андерсена»
17.10 X/f «Ральф, здравствуй!»
17.35 D/c «Дневник большой кошки»
18.05, 21.05 D/c «В поисках Толстого»
18.35 Бенефис двух роялей
19.15 D/f «Собор в Ахене. Символ религиозно-светской власти»
1

№ 44 (705)

Среда, 17

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

06.00 «Доброе утро»
 10.00, 13.00, 16.00 Новости
 10.10 «Контрольная закупка»
 10.40 «Жить здорово!»
 11.50 «ЖКХ»
 13.20 «Модный приговор»
 14.20 «Детективы»
 15.00 «Другие новости»
 15.20 «Понять. Простить»
 16.20 «Хочу знать» с Михаилом Ширвин-дтом
 Т/с «Обручальное кольцо»
 17.50 «Федеральный судья»
 19.00 Вечерние новости
 19.30 Т/с «След»
 20.10 «Давай поженимся!»
 21.00 «Пусть говорят»
 22.00 «Время»
 22.30 «Голоса»
 23.30 «Среда обитания». «Пуховик из курицы»
 00.30 Футбол. Товарищеский матч. Сборная России - сорная Бельгии
 02.30 «Тур де Франс»
 03.20 X/ф «Вид на жительство»
 05.30 «Детективы» до 06.00

РОССИЯ - 1

06.00 «Утро России»
 06.07, 06.35, 07.07, 07.35, 08.07, 08.35, 09.07, 09.35 Вести-Бурятия. Утро «Черный бизнес развитого социализма. Чеховики»
 11.00 Ток-шоу «О самом главном»
 12.00, 15.00, 17.00, 21.00 Вести
 12.30, 15.30, 17.30, 21.30 Вести-Бурятия
 12.50 Т/с «Маршрут милосердия»
 13.50 «Настоящая жизнь»
 14.45 Вести. Дежурная часть

15.50 Т/с «Дворик»
 16.25 Т/с «Кулагин и партнеры»
 17.50 Т/с «Слово женщины»
 18.55 Т/с «Ефросинья»
 19.55 Т/с «Институт благородных девиц»
 21.50 «Спокойной ночи, малыши!»
 22.00 Т/с «Гашники. Продолжение. Рейдерский вальс»
 00.05 Вести +
 00.25 X/ф «Фартоўый»
 02.20 «Честный детектив». до 02.51

КУЛЬТУРА

07.30 Канал «Европлюс»
 11.00, 16.30, 20.30, 00.30 Новости культуры
 11.15, 20.45 «Главная роль»
 11.40 X/ф «Анна Каренина»
 12.50 Д/ф «Пестум и Велла. О неизменном и преходящем»
 13.10 Пятое кляймо. «Приближение ктай-не»
 13.35 Д/ф «Который час?»
 14.25 Д/ф «Лоскутный театр»
 14.35 «Легенды Царского Села»
 15.05 X/ф «Белые одеяльца»
 16.40 М/с «Сказки Андерсена»
 17.10 X/ф «Стрекозинные крылья»
 17.35 Д/с «Дневник большой кошки»
 18.05, 21.05 Д/с «В поисках Толстого»
 18.30 «Бенефис двух роялей»
 19.35 Д/ф «Молекула, изменившая мир»
 21.30 «Абсолютный слух»
 22.10, 02.55 Academia. Р. Гринберг. «Индивидуальные и общественные интересы в экономической теории»
 00.50 X/ф «Крейцерова соната»
 02.15 Р. Шуман. Увертюра, скерцо и финал
 02.35 Д/ф «Университет Каракаса. Мечта, воплощенная в бетоне»
 03.40 Д/ф «Владимир, Сузdal и Кидекша»

БУРЯД УЗНЭН

11.11.2010

Духотрик

АРИГ УС

07.00 «Необъяснимо, но факт». Погода
 09.00, 23.00, 00.30 «Восточный экспресс». Погода
 08.30, 14.00, 19.00 «Улан-Удэ: инструкция»
 08.45, 19.15 «People's-новости». Погода
 09.30, 10.30, 18.00, 20.00 Т/с «Универ»
 11.00 Т/с «Интерны»
 11.30 Т/с «Счастливы вместе»
 12.30, 19.30 «Восточный экспресс»
 13.00 М/с «Губка Боб Квадратные Штаны»
 13.30 М/ф «Пингвины из Мадагаскара»
 14.15 «People's-новости»
 14.20 М/ф «Дом-2. Live»
 14.30 X/ф «Дом большой мамочки»
 16.10 20.30 Т/с «Реальные пацаны»
 19.20 «Афиша»
 21.00 X/ф «Дом большой мамочки-2»
 23.30 «Дом-2. Город любви»
 01.00 «Класс»

ТИВИКОМ

06.30, 12.45, 20.00, 23.30, 02.30 «Середина Земли»
 07.00, 09.30, 12.15, 19.30, 21.30, 23.00, 02.00 «Новости дня»
 07.30 «Большие деньги». Программа И. Потоцкого
 08.00 Т/с «Взрослые сказки о животных»
 08.30 М/с «Арабелла»
 09.00, 18.25 «Моя семья»
 10.00 PRO-новости
 10.30 Т/с «Родные люди»
 13.05 X/ф «Корсиканец»
 15.00 «Крокодил»
 16.00 «Толкование сновидений»
 16.30 Т/с «Мергэ и министр»
 17.30 Т/с «Индустриальные музеи мира»
 19.00 «Есть разговор»
 20.30 Т/с «Иное»
 22.00 Т/с «Дольмен»
 00.00 «Топ-модель по-американски»
 03.00 «Ночной канал» на Тивикоме

№ 44 (21790)

5 КАНАЛ

СТС - «БАЙКАЛ»

05.55, 07.00, 08.05, 09.20, 10.05, 11.15, 18.50, 20.05, 21.55, 22.20, 23.25, 00.05, 00.50, 01.50 Погода
 06.00 М/с «Трансформеры. Киберtron»
 06.55 М/с «Смешарики»
 07.00 М/с «Приключения Вуди и его друзей»
 07.30, 13.00, 15.30 Т/с «Папины дочки»
 08.00, 17.30 Т/с «Нанолюбовь»
 09.00, 13.30, 18.30, 00.00 «Истории в деталях»
 09.30, 23.30 6 кадров
 10.00, 20.30 Т/с «Маргоша»
 11.00 «Снимите это немедленно!»
 12.00 М/с «Галилео» (2 выпуск) «Лизун и настоящие охотники за привидениями»
 14.00 М/с «Лизун и настоящие охотники за привидениями»
 14.30 М/с «Клуб Винкс - школа волшебников»
 15.00 М/с «Каспер, который живет под крышей»
 16.30 «Галилео»
 19.00 Т/с «Даешь, молодежь!»
 19.30 Т/с «Воронины»
 21.30 X/ф «Белые цыпочки»
 00.30 «Информания»
 01.00 X/ф «Найти Аманда»

РОССИЯ - 2

10.00 «Все включено»
 14.00, 17.15, 21.10, 03.20, 05.10 Вести-спорт
 14.15, 20.45, 08.55 Top Gear
 15.20 «Там, где нас нет»
 15.50, 05.20 «Моя планета»
 17.00, 21.00, 03.00 Вести.ru
 17.25 «Футбол России»
 18.10 Профессиональный бокс. Дмитрий Сухотский (Россия) против Алексея Куземского (Польша), Александр Котлобай (Россия) против Ласло Хуберта (Венгрия)
 19.10 X/ф «Геневой человек»
 08.25 «Хоккей России»
 19.30 Хоккей. КХЛ. «Металлург» (Магнитогорск) - ЦСКА. Прямая трансляция Хоккей. КХЛ. «Ак Барс» (Казань) - СКА (Санкт-Петербург). Прямая трансляция «Рейтинг Тимофея Баженова»

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ: 21-62-62

Четверг, 18

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

06.00 «Доброе утро»
 10.00, 13.00, 16.00 Новости
 10.10 «Контрольная закупка»
 10.40 «Жить здорово!»
 11.50 «ЖКХ»
 13.20 «Модный приговор»
 14.20 «Детективы»
 15.00 «Другие новости»
 15.20 «Понять. Простить»
 16.20 «Хочу знать» с Михаилом Ширвин-дтом
 Т/с «Обручальное кольцо»
 17.50 «Федеральный судья»
 19.00 Вечерние новости
 19.20 Т/с «След»
 20.00 «Давай поженимся!»
 21.00 «Пусть говорят»
 22.00 «Время»
 22.30 «Банды»
 23.30 «Человек и закон»
 00.30 «Ночные новости»
 00.50 «Обмыни меня». Новые серии
 01.40 X/ф «Фонтан»
 03.30 X/ф «Ничего не вижу, ничего не слышу»

РОССИЯ - 1

06.00 «Утро России»
 06.07, 06.35, 07.07, 07.35, 08.07, 08.35, 09.07, 09.35 Вести-Бурятия. Утро «Толи»
 10.30 «Урок бурятского языка»
 10.35 «Буряд орон»
 11.00 Ток-шоу «О самом главном»
 12.00, 15.00, 17.00, 21.00 Вести
 12.30, 15.30, 17.30, 21.30 Вести-Бурятия
 12.50 Т/с «Маршрут милосердия»
 13.50 «Настоящая жизнь»

14.45 Вести. Дежурная часть
 15.50 Т/с «Дворик»
 16.25 Т/с «Кулагин и партнеры»
 17.50 Т/с «Слово женщины»
 18.55 Т/с «Ефросинья»
 19.55 Т/с «Институт благородных девиц»
 21.50 «Спокойной ночи, малыши!»
 22.00 Т/с «Гашники. Продолжение. От судьбы не уйти»
 00.10 «Поединок». Программа Владимира Соловьевыча

КУЛЬТУРА

07.30 Канал «Европлюс»
 11.00, 16.30, 20.30, 00.30 Новости культуры
 11.15, 20.45 «Главная роль»
 11.40 00.50 X/ф «Крейцерова соната»
 13.10 Д/ф «Ильф - двойная экспозиция»
 13.40 Д/ф «Молекула, изменившая мир»
 14.35 «Третьяковка - дар бесценный». «Не то, что мните вы, природа...»
 15.05 X/ф «Два капитана». «Старые письма»
 16.10 Д/ф «Музейный комплекс Плантен-Моретюс. Дань династии печатников»
 16.40 М/с «Сказки Андерсена»
 17.10 «Огонь в глубине дерева»
 17.35 Д/с «Дневник большой кошки»
 18.05, 21.05 Д/с «В поисках Толстого»
 18.30 Бенефис двух роялей
 19.35 Д/ф «Пойси новые размерностей»
 21.30 Черные дыры. Белые пятна
 22.10, 02.55 Academia. Р. Гринберг. «Индивидуальные и общественные интересы в экономической теории»
 03.00 «Новая антология. Российские писатели». Б. Акунин
 23.25 Д/ф «Монастырь Рила»
 23.40 Культурная революция
 02.00 Д/ф «Россия в цвете»
 03.40 Д/ф «Дом Рифельда-Шредер в утре. Архитектор и его муз»

АРИГ УС

07.00 «Необъяснимо, но факт». Погода
 08.00, 23.00, 00.30 «Восточный экспресс». Погода
 08.30, 14.00, 19.00 «Улан-Удэ: инструкция»
 08.45, 19.15 «People's-новости». Погода
 09.00, 12.30, 19.30 «Восточный экспресс»
 09.30, 10.30, 18.00, 20.00 Т/с «Универ»
 11.00 Т/с «Интерны»
 11.30 Т/с «Счастливы вместе»
 12.00 М/с «Пингвины из Мадагаскара»
 13.00 «People's-новости»
 14.20 «Афиша»
 14.30 «Дом-2. Live»
 16.10 X/ф «Дом большой мамочки-2»
 18.30, 20.30 Т/с «Реальные пацаны»
 19.20 «Точка зрения»
 21.00 X/ф «Знакомство со спартанцами»
 23.30 «Дом-2. Город любви»
 01.00 «Класс»

ТИВИКОМ

06.30, 12.45, 20.00, 23.30, 02.30 «Середина Земли»
 07.00, 09.30, 12.15, 19.30, 21.30, 23.00, 02.00 «Новости дня»
 07.30 «Есть разговор»
 08.00 Т/с «Мир животных»
 08.30 М/с «Арабелла»
 09.00, 18.25 «Моя семья»
 10.00 PRO-новости
 10.30 Т/с «Родные люди»
 13.05 X/ф «Зимний вечер в Гаграх»
 15.00 «Крокодил»
 16.00 «Толкование сновидений»
 16.30 Т/с «Мергэ и министр»
 17.30 Т/с «Индустриальные музеи мира»
 19.00 «Радар-спорт»
 20.30 Т/с «Иное»
 22.00 Т/с «Дольмен»
 00.00 «Топ-модель по-американски»
 03.00 «Ночной канал» на Тивикоме

СТС - «БАЙКАЛ»

05.55, 07.00, 08.05, 09.20, 10.05, 11.15, 18.50, 20.05, 21.55, 22.20, 23.25, 00.05, 00.50, 01.50 Погода

5 КАНАЛ

07.00 Д/ф «Совы: молчаливые охотники»
 08.05 Д/ф «Великие комбинаторы»
 09.00, 13.00, 16.00, 20.00, 23.00 Сейчас

РОССИЯ - 2

10.00, 10.55 «Все включено»
 10.55 Хоккей. Суперсерия Россия - Канада. Молодежные сборные. Прямая трансляция из Канады
 11.00, 17.15, 23.30, 03.20, 05.05 Вести-спорт
 14.00, 14.40, 08.55 Top Gear
 15.15 «Спортивная наука»
 15.50, 05.50 «Моя планета»
 17.00, 23.15, 03.00 Вести.ru
 17.25 Хоккей. Суперсерия Россия - Канада. Молодежные сборные. Трансляции из Канады
 18.00, 18.40 «Начать сначала»
 19.20 «Технологии спорта»
 19.50 «Основной состав»
 20.20 Хоккей. КХЛ. «Металлург» (Новокузнецк) - «Динамо» (Москва). Прямая трансляция
 20.55 Профессиональный бокс. Дмитрий Сухотский (Россия) против Алексея Куземского (Польша), Александр Котлобай (Россия) против Ласло Хуберта (Венгрия). Трансляция из Санкт-Петербурга
 23.45 Хоккей. КХЛ. «Металлург» (Новокузнецк) - «Д

11.11.2010

БУРЯД УЧЕНЫХ

№ 44 (21790)

12

№ 44 (705)

«Новости дня»
«Радар-спорт»
08.00 Т/с «Мир животных»
08.30 М/с «Арабелла»
09.00 18.30 «Моя семья»
10.00 PRO-новости
10.30 Т/с «Родные люди»
13.05 Х/ф «Командир» «Счастливой щуки»
15.00 «Крокодил»
16.00 «Толкование сновидений»
16.30 Т/с «Мергэ и сумасшедший из Сан-Клодильда»
17.30 Т/с «Энциклопедия выживания»
19.00 Х/ф «Неизвестные битвы России»
20.30 Х/ф «Заказ»
23.10 «Топ-модель по-американски»
02.00 «Ночной канал» на Тивикоме

СТС - «БАЙКАЛ»

05.55, 07.00, 08.05, 09.25, 10.05, 11.15,
18.50, 20.05, 21.55, 22.20, 23.40,
00.25, 00.50, 01.50 Погода
06.00 М/с «Трансформеры. Киберtron»
06.55 М/с «Смешарики»
07.00 М/с «Приключения Вуди и его друзей»

НТВ

05.55 «НТВ утром»

07.00

08.05

Д/ф «В поисках радужной эмэй»

Д/ф «Вольф Мессинг. Первый со-

07.00

08.05

Д/ф «Вольф Мессинг. Первый со-

Суббота, 20**ПЕРВЫЙ КАНАЛ**

06.45, 07.10 Х/ф «Ключи от неба»
07.00, 11.00, 13.00 Новости
08.20 «Играй, гармонь любимая!»
09.10 «Чип и Дейл спешат на помощь», «Черный плащ»
10.00 «Умницы умники»
10.40 «Слово пастиря»
11.10 «Смах»
11.50 «Нонна Гришаева. Я из Одессы, здрасьте!»
13.10 «Чем нас кормят на улице»
14.10 «Моя родословная. Николай Валуев»
15.00 Х/ф «Человек с бульвара Капуцинов»
16.40 «Ералаш»
17.00 Х/ф «Королева бензоколонки»
18.30 «Кто хочет стать миллионером?»
19.40 «Большие гонки»
20.50 «Минута славы»
22.00 «Время»
22.15 «Минута славы». Продолжение
23.10 «Прожекторперисхилтон»
23.50 «Детектор лжи»
00.50 Футбол. XXIX тур. ЦСКА - «Спартак»
02.50 Х/ф «Последний шанс Харви»
04.40 Х/ф «Без пощады»

РОССИЯ - 1

06.05 Х/ф «Без срока давности»
07.45 «Вся Россия»
07.55 «Сельское утро»
08.25 Диалоги о животных
09.00, 12.00, 15.00 Вести
09.10, 12.10, 15.20 Вести-Бурятия
09.20 «Вечная программа»
09.50 «Субботник»
10.30 «Подари себе жизнь»
11.05 «Медсовет»
11.10 «Мы и налоги»
11.20 «Подари ребенку любовь»
11.35 «Биржа контактов: вся Бурятия»
11.50 «Азбука жизни»

КУЛЬТУРА

07.30 Канал «Европы»
11.10 Библейский сюжет
11.40 Х/ф «Кавказский пленник»
12.55 Личное время. Вера Сторожева
13.25 Х/ф «Волшебный портрет»
14.55 Заметки натуралиста
15.20 «Очевидное - невероятное»
15.50 Игры классиков. Юрий Гуляев
16.45 Д/ф «Загадочная птица моа»
17.40 Х/ф «Отец Сергий»
19.20 «Романтика романса». Ренат Ибрагимов
20.00, 02.55 Искатели. «Тайны Дома Фаберже»
20.45 Юбилей Майи Плисецкой. Легендарные выступления
22.05 Жизнь звезд. Майя Плисецкая
23.00 Новости культуры
23.15 Д/ф «Чертовы понедельники и земляничные пироги»

АРИГУС

08.00, 10.00 «Восточный экспресс»
08.30 М/с «Детки подросли»
09.05, 19.30 «Улан-Удэ: инструкция»
09.15, 19.45 «People's-novosti». Погода
09.25, 09.30 Т/с «Друзья»
09.55 «Афиша»

КУЛЬТУРА

07.30 Канал «Европы»
11.10 «Обыкновенный концерт»
11.40 Х/ф «Урок литературы»
12.55 Легенды мирового кино. Клинт Иствуд
13.25 М/ф «Приключения пингвиненка Лоло»
14.45, 02.55 Д/ф «Река без границ»
15.40 «Что делать?»
16.25 Письма из провинции. Валдай
16.55 Х/ф «Дневной поезд»
18.35 Опера «Итальянка в Алжире»
21.00 Х/ф «Подранки»
22.35 Я. Френкель. «Песня вечной юности»
23.15 Х/ф «Так далеко, так близко»
01.50 Концерт «Джетро Талл»

АРИГУС

08.00 «Улан-Удэ: инструкция». Погода
08.15 «People's-novosti». Погода
08.25 М/с «Детки подросли»
09.25 «Мунгэн сэргэ». Погода
09.45 «Улан-Удэ: инструкция»
10.00 «Школа ремонта»
11.00 «Битва экстрасенсов»
12.00 «Суперинтуиция»
13.00 «Женская лига». «People's-novosti»
13.30 Х/ф «Бэтмен. Начало»
16.30 Х/ф «Темный рыцарь»
19.30 Интеллектуальная игра «Великолепная пятерка». Школа № 65 - Музыкально-гуманитарный лицей им. Аюшеева
20.00 Х/ф «Хроника Риддика»
22.30 «Женская лига»
23.00 «Дом-2. Город любви». Погода

Духотриз

07.30 Мама в большом городе
10.00 «В зоне особого риска»
10.30, 16.30, 19.30 Обзор. «Чрезвычайное происшествие»
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Сегодня»
11.20 «Спасатели»
11.55 «До суда»
13.00 «Суд присяжных»
14.30 Т/с «Закон и порядок»
17.30 Т/с «Возвращение Мухтара»
20.30 Следствие вели...»
21.30 «Чрезвычайное происшествие». Расследование
21.50 Кубилею Людмила Гурченко. Невероятное шоу «Марковна. Перезагрузка»
02.25 «Случайные связи»
02.45 Х/ф «Старые ключи»
04.50 «На съемочной площадке фильма Эльдара Рязанова «СТАРЫЕ КЛЯЧИ»
04.50 Х/ф «Это старое чувство»
04.50 Т/с «Косвенные улики»

Духотриз

09.30 ветский экстрасенс»
09.30 Д/ф «Парниградские истории. Хвост эпохи»
10.25 Х/ф «Баллада о доблестном рыцаре Айвengo»
12.20 Д/с «Подводная одиссея команды Кусто»
13.30, 20.30 «Реальный мир»
13.50 Х/ф «Близнец»
16.35 Х/ф «Моонзунд»
18.00 «Открыта студия»
19.00 «Программа передач Светланы Сорокиной и Андрея Максимова»
21.00 Д/ф «По ту сторону жизни и смерти. Рай»
22.00 «Суд времени»
23.00 Х/ф «Последнее дело комиссара Берлаха»
01.40 Муз/ф «Остров погибших кораблей»
04.20 Х/ф «Телохранитель-2»
06.20 Д/с «Мир будущего»

10.55 Хоккей. Суперсерия Россия - Канада. Молодежные сборные. Прямая трансляция из Канады
14.00, 17.15, 23.35, 03.20, 06.30 Вести-спорт
14.15, 15.15, 04.15, 09.00 Top Gear
15.50, 16.40 «Моя планета»
17.00, 17.25, 23.15, 03.00 Вести.ru
17.25 Хоккей. Суперсерия Россия - Канада. Молодежные сборные. Трансляция из Канады
19.20 «Я могу!»
20.20 «Основной состав»
20.55 Хоккей

Дорж СУЛЬТИМОВ

Амаралтын хаа дүүрэж, ажалдаа гарахаа саг болоод, хүдөө нютагаараа ябаанаа ерэжэ, хотын түбөөр городойнго амидаралда дадажа ябатараа, залуугайнгаа нүхэртэй уулзашабаб. Унихэнэй уулзаагүй бидэх хоёр бээс бээс холоо танижа, дориунаар мэндэшлэсээд, модоной нүүдэр доро оршонон наандын дээрээ зэрэглэж нуугад, нониноо хөөрэлдэбэд.

- Ажал хэрэг нийгүү? Гэр бүлээ? Амаралтада гараа гүш?-гэхэ мэтээнэх эхилэд, бэсбээдээ дээрэдээрэхэн табишинаас усуудалнуутаа харюу угэжэдүүргээд, ойр суураа соо абыагүй нүүбэд. Нам заитайшье хаа, сэдьхэлээ дохолгон, нааналаараа хубалладаг Буда нүхэрни малгайгаа гартаа абажа:

- Бишни одоог нонин газараар ябажа ерээб! Шимни хаагуураа амараабши?-гэхэ асуугаад, миний хароугай удаа тон нонин юумэ хөөрэхэе янзтай нуурияа занбада. Будын нонин юумэ хөөрэхүчслэтий байнысын би ойлгожо:

- Нютагаараа ябажа, арба гара хоножо ерэбди. Аршаан дээрээ хэдыхонооби... Енотайламаралтаа болоо... Жэл бүхэндэ нютагайнгаа аршаанд амаржа байя гэлсээбди, - гээд, тобшоноор дүүргэбэ.

- Найн ла даа... Бишни нютагаа ошоха хүсслэтий байгааб... Тээд Монгол орондо ажлаа нүхэрни намдаа гэнтэхонходоjo:- Буда, амаралтада гараа гүш? Гараа хаа, заатагүй хүрэжэ ерэ! "Амарбаясгалант" дасан хийдэх ехэ уншалга, хурал болохай байна. Хадаг, далгаяа блэдээд, шууд ерэ! - гэхэ мэдүүлбэ. "Ямар хурал болох гэжэ байгаа юм? Намдаа найнаар ойлгуулж, уншалга, хурал болохай байна. Тийгээд энэ би шамайгаа урижа, хүлээжэ байна"- гэжэ, нүхэрни хароусаад: "Сугтаа ябажа ерээ"-гэхэ, уулзахаа болзороо мэдүүлбэ. Тийгээд, бишни гэртэхинээрэх хөөрэлдэжээзүүбээд, Монгол орон зориобод.

- Зай, зай... Ямар нонин юумэ хөөрэбэш. Хөөрэ, хөөрэ! - гэжэ нүхэрөөдэмжэж, сэхэнхаралттайгаар шагнаадаа блэн боложо нууబай.

Будан нүхэрни ехэлбяа тайгаар хөөрөөгүй үргэлжлүүлбэ:

- Энэ дасан үзэхэлэнтэй нийхан байгаалин дундаа оршодог юм байна. Тийроод үндэр хадануудаар хүреэлгэдэнхий, уха голтой, тала дайдатай. Хойто таладань Бүрин хаан гэжэ ехэх тахилгатай уула оршоно. Энэ нютагт Бургалтай гэжэ нэрэгтэй. Дасанай баруун хойто таладань оршонон хадын оройдо гайхамшагтаа уранаар бүтээгдээн Бурган багшын хүшөөдүрэнүүдээр хүреэлгэдэнхий Жарун Хашурай субарга зунаай сагай урин дулаахан нааранай элшэ доро, хэдэй нүрэгтэйгээрхаргагдабашье, нюдэндэгтон уринаар, сэдьхэлтатан үзэгдэх юм. Үндэр дээрэ оршонон Жарун Хашурай субарга тээшэ зурынан олон тоото табсантай сагаан ган-

тиг шулуугаар уралжа бүтээхэн гэшхүүр өөдөр мүргэлшэдэй таангарлагайгүйгээр дээшэ доошоо субахан харгадана.

Энэ үзэхэлэнтэй нийхан газарта оршонон, гайхамшагтаа уранаар бүтээгдээнэнэдасанис 1727 ондо Манжа Чин уласын эзэн хаан Энх-Амгалан ном заалганан багшадаа, зоной дундаа Үндэр гэгэн гэжэ алдаршанан, Монголой түрүүшүн Богда гэгэн Жавзандамба хутагтадаа зориулж бүтээгдэхэн түүхэтий. Ужам ехэ шулуун хашаа дотор оршонон энэ хийдий гол дасанис тойржо хүреэлгээн дурангууд олон, дуган бүхэн өөрүүн зорилготой, удха шинжэтий.

Гонгорын бүмбэ тахилганд мүргэлжлэд тон олон. Үри хүүгэдээ үргэлжлэншье, хойно урдаа дахуулханшье залуу нүрэг, мүн тикихэдэ дундаа наанай зоной хүрдээрүүлжэ наманшалан нүгдэхэн элихэнэр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

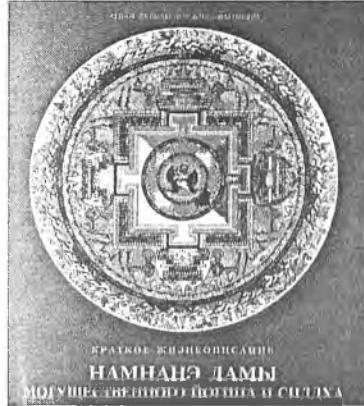
Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэгзэм уншажаа, буюн үйлдэнэд.

Гол дасанай үүдэн тушаа зоной ехэх хүлгээгүйгээр шууялдахада, дутглжетон нонин үзэгдэлхарабад. Хойно хойноо нубаринан зон "Эхын умай" соо гулдирэн ороон мүргэлжлэнэй һөөрөө бүлтгайхаа гарахын өнөрхон хаража, өөндрөөшье бээс эзэн зогсонод. "Нүгэлбагатай" хүнядамаргүйгээр дасан хийдэг ядалсаадаа хаража байнаар үнэдээр үзэгдэн. Илангалаа үри хүүгэлжийнгээ үргэмжээ доро ябажаан үндэр нахатайшуул яла-сала тортон тэргүүтэдээ үмдээн дасан гороожий, доро-доро маанин мэг

Краткое жизнеописание НАМНАНЭ ЛАМЫ МОГУЩЕСТВЕННОГО ЙОГИНА И СИДДХА

КРАТКОЕ ЖИЗНЕОПИСАНИЕ
НАМНАНЭ ЛАМЫ

МОГУЩЕСТВЕННОГО ЙОГИНА И СИДДХА

Бүряад жигээ	9	10	11	12	13	14	15
Европын лите	15	16	17	18	19	20	21
Гарагай Үзэр	Дадаа Нара понед	Мягмар Марс вторник	Дагба Меркури среда	Пүрээ Юпитер четвёрт	Баасан Солдан пятница	Бимба Сагуран суббота	Нима Наран воскр
Үхээ Үзэр	партииан	сагаан	сагаанцан	хара	хартиан	хух	хухгийн Гахай
Мэнэг	8 сагаан	7 улаан	6 сагаан	5 тара	4 погоон	3 хух	2 хара
Ичүүдэл	уула	молон	хии	гал	шорой	түмэр	оюнгийн

Гарагай 2-то үбэлэй түрүүшийн улаагшан Гахай нарын ноёнхин 15 (шэнын 9).

Шарагашан Мойгай, 8 сагаан мэнгүүн, уулдаа үүдалтай үдэр. Бурхандаа зальбарал үйлдэхээ, сан табиулах, хангаль тахиулах, нахиунаанд үгэлж үгэх, бурхан, лусуд, тэнгри тахиха, хэшгээ даллагтаа ахаха, дасан хийд болдохгоо, номын үүдэндэ орохо. Очирпүрэвийн хариулах гэхээ, байшин гэрэй нуури табижа, гор бүрих, эм найруулха, хүрэнгээ өхөх, бэри буулгаха, хүрим гэхээ, сэргэ хүдэлгэхээ, замдаа мүр гаргаха, нүүдэл хэхэ, эзэлсэр ахаха, мал газашан гаргаха, худалдаа хэхэдэй наин. Эхилжээ ном уншаха, холын замдаа яхаха, шэндэгэл үмдэхээ, эд, юумэ үгэхээ, шарил шатааха, модо отолхо, заргандаха, сэхээ хүдэххээ, ном уншаха, хүншүү хэрбоно гаргаха, бузар буртагыс зайсуулхадаа муу.

Хүнэй үнэ аваа наа, үбшэн хомор хүрэхээ.

Гарагай 3-да ноёнхин 16 (шэнын 10).

Сагаан Морин, 7 улаан мэнгүүн, модондо үүдалтай үдэр. Модон хохимий үдэр.

Бурхандаа зальбарх, бурхан, тэнгри тахиха, дуган шүтээн болдохгоо, тахиха, сэхэ хүндэ тангагриг үгэхээ, модо тариха, шэмгэ зүйдэл зүйх, үсвир гор табижа, дайсанис дараха, худалдаа хэхэ, шэндэ нөхнис табижа, нюусаа зүблөө зарлахаа, нүхэртэй болоходаа наин. Улай, хүншүү гаргаха, модо отолхо, замдаа гаргаха, байраа бууса түбхинчүүлхээ, мори худалдахаа, эм найруулха үйлэндээ сэргээхээ.

Хүнэй үнэ аваа наа, бэс махабад наижарха.

Гарагай 4-дэ ноёнхин 17 (шэнын 11).

Сагаагашан Хонин, 6 сагаан мэнгүүн, хийдэ үүдалтай үдэр.

Бурхандаа зальбарх, бэшгээ зурхай зурахаа, дасан шүтээн болдохгоо, тахиха, хониндоо ашаг шэмэ ахаха, худалдаа хэхэ, өөрьин амидаралда түнхэтэй ажай хэхэ, ураг садан болохо, мал газашан үгэхээ, угаал үйлдэхээ, ажалшанис ахаха, бэри буулгаха, хүрим гэхээ, хароулга хэхэ, нүүдэлдэхээ, хийдэхээ, түмэрөөр урлахадаа наин. Лама болохо, ном соносохо, юумэ газашан үгэхээ, хүрэнгээ өхөх, хатуу ажай хэхэ, эм найруулха, сэргэ хүдэлгэхээ, ханахаа, төөнхээ, гээрмэ болдохгоо, шууяа гаргахыс тэбшгэтийн.

Хүнэй үнэ аваа наа, бэс махабад наижарха.

Гарагай 5-да ноёнхин 18 (шэнын 12).

Хара Бишэн, 5 шара мэнгүүн, галдаа үүдалтай үдэр. Хутагын хурсаа үдэр.

Бурхандаа зальбарх, бэшгээ зурхай зурахаа, дасан шүтээн болдохгоо, арамнайлхаа, санаар олгохоо, номын хурал байгуулхаа, лама болохо, эрдэмдэ орухаа, ном номлохаа, соносохо, хэблэхээ, замдаа яхаха, эм найруулхаа, модо тариха, хүрэнгээ өхөх, бэри буулгаха, түрэхээ, буяний үйл бүтээхээ, сэсэрглиг байгуулхаа, шэмгэ зүйх, бүхжээ наадаа табижа, тут дарсгаа хийдэхээ, түмэрөөр урлахадаа наин. Худалдаа наимаа хэхэ, газар хахаха, нохой ахаха, замдаа гарахаа, шэнд хубсаа эсхэхээ, сэхэх, үмдэххес хориглоно.

Хүнэй үнэ аваа наа, бэс махабад наижарха.

Гарагай 6-да ноёнхин 19 (шэнын 13).

Харагашан Тахяа, 4 ногоон мэнгүүн, шоройдо үүдалтай үдэр. Хутагын хурсаа үдэр.

Бурхандаа зальбарх, 8 лусууд тахиха, тахилдаа үгэлж үгэхээ, лама болохо, эм найруулхаа, замдаа гарахаа, эрдэмдэ орухаа, шэнд хубсаа үмдэхээ, бэри буулгаха, хүрим гэхээ, бэрийн үйл бүхэнниес бүтээхээ, үзэл үзэхээ, тангагриг үгэхээ, наадаа тодхор дарахадаа наин. Нохажээ, нүүдэл хэхэ, эд, хүрэнгээ зээлсэр үгэхээ, мал агталхаа, нюусаа зүблөө хэхэ, мал худалдахаа ахаха, байлан гаргахыс тэбшгэтийн.

Хүнэй үнэ аваа наа, зол жаргал оршохо.

Гарагай 7-до ноёнхин 20 (шэнын 14).

Хүхэ Нохой, 3 хүхэ мэнгүүн, түмэртэй үүдалтай үдэр.

Бурхандаа зальбарх, лусууд тахиха, лама болохо, «Чавдор», «Үнэн балин», «Лудор» «Лусын балин» үргэх, модо отолхо, тангагриг үгэхээ, наанай буяан бүтээхээ, эд, мал ахаха, шэнд хубсаа үмдэхээ, бэри буулгаха, модо нуулгаха, хэлсэнэй ажалшанис ахаха, урлахаа үйлдээдэ нуралсаха, суглаа зарлахаа, ном заалгаха, замдаа яхахадаа наин. Бэри буулгажаа, хүрэг оруулжаа болохогүй, ном номлохаа, соносохо, хүүгэдэй хүлээ оруулхаа, газаашаны ябуулхаа, хүүр түлих, сэргэ хүдэлгэхээ, газар хөндэхээ, хароулга хэхэ, модо отолхо, нубаг татахадаа бүтээмжгүй.

Хүнэй үнэ аваа наа, эд зөвхөн арьбажахаа, ухэр мал үдэхээ.

Гарагай 1-дэ ноёнхин 21 (шэнын 15). Дүйсэн үдэр.

Хүхэгэн Гахай, 2 хара мэнгүүн, огтторгойд үүдалтай үдэр. Лама хубараг болохо, хэшгээ даллагтаа ахаха, дасан шүтээн болдохгоо, арамнайлхаа, гэр бариха, ном заалгаха, гүлгэ тэжэхээ, огтторгойд үүдэ сахиха, гүрэм замаа хүүлхээ, сэхэ хүнтэй уулзахаа, буяний үйл бүтээхээ, хароулга хэхэ, эм найруулхаа, адуунаа мал нурагахадаа наин. Гэрэй нуури табижа, шэнд гэр барихаа, хүн, малыг наминаа, ханахаа, төөнхээ, бэри буулгахаа, шэнд дэгэл эсхэхээ, нүүдэл хэхэ, үбшэн эмнэжэх охилхээ, худалдаа хэхэ, гэр бурихадаа муу.

Хүнэй үнэ аваа наа, амгалан байдал оршохо.

Гарагай 2-да ноёнхин 22 (шэнын 16).

Хүхэгэн Гахай, 2 хара мэнгүүн, огтторгойд үүдалтай үдэр.

Лама хубараг болохо, хэшгээ даллагтаа ахаха, дасан шүтээн болдохгоо, арамнайлхаа, гэр бариха, ном заалгаха, гүлгэ тэжэхээ, огтторгойд үүдэ сахиха, гүрэм замаа хүүлхээ, сэхэ хүнтэй уулзахаа, буяний үйл бүтээхээ, хароулга хэхэ, эм найруулхаа, адуунаа мал нурагахадаа наин. Гэрэй нуури табижа, шэнд гэр барихаа, хүн, малыг наминаа, ханахаа, төөнхээ, бэри буулгахаа, шэнд дэгэл эсхэхээ, нүүдэл хэхэ, үбшэн эмнэжэх охилхээ, худалдаа хэхэ, гэр бурихадаа муу.

Хүнэй үнэ аваа наа, амгалан байдал оршохо.

Гарагай 3-да ноёнхин 23 (шэнын 17).

Хүхэгэн Гахай, 3 хүхэ мэнгүүн, огтторгойд үүдалтай үдэр.

Лама хубараг болохо, хэшгээ даллагтаа ахаха, дасан шүтээн болдохгоо, арамнайлхаа, гэр бариха, ном заалгаха, гүлгэ тэжэхээ, огтторгойд үүдэ сахиха, гүрэм замаа хүүлхээ, сэхэ хүнтэй уулзахаа, буяний үйл бүтээхээ, хароулга хэхэ, эм найруулхаа, адуунаа мал нурагахадаа наин. Гэрэй нуури табижа, шэнд гэр барихаа, хүн, малыг наминаа, ханахаа, төөнхээ, бэри буулгахаа, шэнд дэгэл эсхэхээ, нүүдэл хэхэ, үбшэн эмнэжэх охилхээ, худалдаа хэхэ, гэр бурихадаа муу.

Хүнэй үнэ аваа наа, амгалан байдал оршохо.

Гарагай 4-да ноёнхин 24 (шэнын 18).

Хүхэгэн Гахай, 4 хүхэ мэнгүүн, огтторгойд үүдалтай үдэр.

Лама хубараг болохо, хэшгээ даллагтаа ахаха, дасан шүтээн болдохгоо, арамнайлхаа, гэр бариха, ном заалгаха, гүлгэ тэжэхээ, огтторгойд үүдэ сахиха, гүрэм замаа хүүлхээ, сэхэ хүнтэй уулзахаа, буяний үйл бүтээхээ, хароулга хэхэ, эм найруулхаа, адуунаа мал нурагахадаа наин. Гэрэй нуури табижа, шэнд гэр барихаа, хүн, малыг наминаа, ханахаа, төөнхээ, бэри буулгахаа, шэнд дэгэл эсхэхээ, нүүдэл хэхэ, үбшэн эмнэжэх охилхээ, худалдаа хэхэ, гэр бурихадаа муу.

Хүнэй үнэ аваа наа, амгалан байдал оршохо.

Гарагай 5-да ноёнхин 25 (шэнын 19).

Хүхэгэн Гахай, 5 хүхэ мэнгүүн, огтторгойд үүдалтай үдэр.

Лама хубараг болохо, хэшгээ даллагтаа ахаха, дасан шүтээн болдохгоо, арамнайлхаа, гэр бариха, ном заалгаха, гүлгэ тэжэхээ, огтторгойд үүдэ сахиха, гүрэм замаа хүүлхээ, сэхэ хүнтэй уулзахаа, буяний үйл бүтээхээ, хароулга хэхэ, эм найруулхаа, адуунаа мал нурагахадаа наин. Гэрэй нуури табижа, шэнд гэр барихаа, хүн, малыг наминаа, ханахаа, төөнхээ, бэри буулгахаа, шэнд дэгэл эсхэхээ, нүүдэл хэхэ, үбшэн эмнэжэх охилхээ, худалдаа хэхэ, гэр бурихадаа муу.

Хүнэй үнэ аваа наа, амгалан байдал оршохо.

Гарагай 6-да ноёнхин 26 (шэнын 20).

Хүхэгэн Гахай, 6 хүхэ мэнгүүн, огтторгойд үүдалтай үдэр.

Лама хубараг болохо, хэшгээ даллагтаа ахаха, дасан шүтээн болдохгоо, арамнайлхаа, гэр бариха, ном заалгаха, гүлгэ тэжэхээ, огтторгойд үүдэ сахиха, гүрэм замаа хүүлхээ, сэхэ хүнтэй уулзахаа, буяний үйл бүтээхээ, хароулга хэхэ, эм найруулхаа, адуунаа мал нурагахадаа наин. Гэрэй нуури табижа, шэнд гэр барихаа, хүн, малыг наминаа, ханахаа, төөнхээ, бэри буулгахаа, шэнд дэгэл эсхэхээ, нүүдэл хэхэ, үбшэн эмнэжэх охилхээ, худалдаа хэхэ, гэр бурихадаа муу.

Хүнэй үнэ аваа наа, амгалан байдал оршохо.

Гарагай 7-да ноёнхин 27 (шэнын 21).

Хүхэгэн Гахай, 7 хүхэ мэнгүүн, огтторгойд үүдалтай үдэр.

Лама хубараг болохо, хэшгээ даллагтаа ахаха, дасан шүтээн болдохгоо, арамнайлхаа, гэр бариха, ном заалгаха, гүлгэ тэжэхээ, огтторгойд үүдэ сахиха, гүрэм замаа хүүлхээ, сэхэ хүнтэй уулзахаа, буяний үйл бүтээхээ, хароулга хэхэ, эм найруулхаа, адуунаа мал

11.11.2010

№ 44 (21790)

Бүряад үнэн
ДухэрийДэлхийн
Дээжээс

16

№ 44 (705)

На соискание Государственной премии Республики Бурятия

Жизнеутверждающий
дух ансамбля

«ЗАКАМНА»

Народный ансамбль песни и танца «Закамна» широко известен в районе и в республике. У этого коллектива богатая творческая биография.

Ансамбль с большим успехом гастролировал по многим районам Бурятии, в Агинском Бурятском автономном округе, Монгольской Народной Республике. Постоянный участник Межрегионального праздника встречи рода хонгдоров с 1911 по 2008

годы в Тункинском, Окинском, Закаменском районах Бурятии, Аларском районе Иркутской области. В 2003 году ансамблю было присвоено звание «Народный».

Коллектив с еще большим воодушевлением и энтузиазмом продолжает радовать всех своими песнями и танцами. Участники ансамбля сейчас - это учащиеся ПУ - 14, школ города и работающая молодежь с удовольствием занимается в ансамбле, с вдохновени-

ем готовятся и выступают на районных, республиканских, межрегиональных международных конкурсах. Ансамбль четырежды становится лауреатом регионального конкурса народного танца на земле Гэсэра в 2003, 2005, 2007, 2009 годах.

В 2006-м и в 2008 году принимает участие в Международном конкурсе постановочных и балет-мейстерских работ имени Т.Е.Гергесовой и получает диплом в но-

минации «За развитие национальной темы в народном танце» и диплом I степени «За лучшую постановку народного танца». На I Межрегиональном фольклорном фестивале тюркоязычных народов «Полбю», проходившем в начале июля 2007 года получил Диплом I степени в номинации «Фольклорный танец» и Диплом III степени в номинации «Самодеятельное творчество».

В 2009-2010 гг. ансамбль «Закамна» занял I место на республиканском фестивале «Ночь ёхор».

В апреле месяце 2010 года прошел республиканский отборочный фольклорный конкурс «Один день бурята», где ансамбль «Закамна» получил Диплом I степени и право представлять Республику Бурятия на Международном бурятском национальном фестивале «Алтаргана - 2010» в столице Монголии в городе Улан-Баторе. По итогам конкурса ансамбль «Закамна» занял III место (бронзовую медаль).

Широкая общественность и лидеры культуры Бурятии всегда ценили и ценят неиссякаемый энтузиазм и искрометный талант ансамбля «Закамна». Ансамбль достоин звания лауреата Государственной премии Бурятии, непроторим и униканел своими жизнеутверждающими танцами и песнями, насквозь проникнутыми народным духом, человеколюбием и оптимизмом.

Галина Дашиева,
редактор газеты
«Бүряад үнэн»,
заслуженный работник
культуры РБ и РФ.

Бүряадай дуурииха удааган
В.Б.БАЛДАХИНОВАГАЙ
түрээн үдэртэ

Хүндэтэ манай
Валентина Батысева!
Улгэн дөлхий Эхэнээ үршөөлтэй,
Үндэр тэргэри Эсэгжээс үрэлтэй,
Ойхон буурул баабайхаа угтай
Одигон заяатай Танаа амаршалай.

Манзан Гүрмэ төөдий мэто
Мэргэн толисо онолон шэртээд,
Манхан сэх Газар дээрхий
Мүнхийн байдал онсолон жэгнээд,

Эб ёноной элшэн сайдтал
Энхэ амгаланай нүүдэл дууданат,
Эльгэ нимгэн эхдэл адляар
Энхэрэл дуранай элшэ сасанат.

Юртэмсэ дэлхийн нюуса үзэгдэлүүс,
Юр бусын далда хүсьс
Шэдийн хүсөөр мэдэрэн ойлгожо,
Шэнэлэн байдалаа урагшалаа
дабшанат.

Зоноо эмшлэн төрөлдэн хүртэнт,
Золой жолоо шангаар адханат,
Нигүүлэхийн уряалаар түхая
хүргэнт
Нимгэн абаряар тулгань болонот.

Буянгай абдараа бури арьбажуулан,
Байдалдаа хэшгэгтэй, бардам ябыт.
Бүряад оронойнго солыс суус
Бүхын дэлхийгээр суурхуулан ябыт.

Танаа амаршалагша
түрэл гаралтнай,
хани нүхэдтнай.

АРАДАЙ НЭРЭЭ АЛДАРШУУЛЛААР

Хэжэнгын арадай «Ургы» хоор 1958 ондо байгуулагдан юм. Хойто жэлын республикин конкурсдо шалгаржа, Москвада үнгэргэгдээн Буряадай литература болон искусствын декадада хабаадан байдаг. Хэжэнгын аймагай худөөгэй сэхээзэн, механизаторнууд, хонишод, наалишад энэ хоорто ябадаг байнаан. Эрхүү, Улаан-Үдэ, Москва хотонуудта энэ хоорой гэшүүд уран бэлигээ нэгэнтэ бэшэ харуулнаан байна. Хүршэ Монгол ороншье концерт-наада хааруулжа ерөнхэн түүхэтэй.

Эгээл түүрүн энэ хоорто эдэбхитэйгээр ябадаг байнаан гэшүүдэс нэрлэбэл, В.С.Мункин, М.Ц.Ширапов, Б.Д.Бальжинимаева, Ц.Б.Золтоев, К.Ц.Николаева, Н.Б.Базаров, П.Ц.Доржиева, Н.Н.Намдаков, Т.Галсанов, А.А.Аюржанаев, Р.Д.Данзанов, Д.Ш.Доржогутабай, В.Н.Батодоржиев болон бусад болоно.

Улаан-Үдэн хүгжмэй училиши дүүрэгжэ ерээн Валентина Цыденовна Николаева энэ хоорой түүрүшүн хүтэлбэрилэгтийн байнаан гээшэ. Хохмын Буряад орондоо соёл болон искусствын мэдээжэ ажал ябуулагша, Буряад Республикин болон Россиин Федерациин соёлой габыяятын худалмэрилэгшэ гэжэ тодороо нэн. Удаадахи жолиүүдтэн Д.З.Хамисова, Д.Н.Кондакова, Ж.Н.Тунжинова, С.Н.Намжилон энэ хоёрье хүтэлбэрилөө. Тийхэдэ элдэб жэлнүүдтэй концертмейстернүүдээр Г.А.Доржисев, А.Пузанов, Э.Г.Манзарханов, В.Е.Журавлев, В.И.Аносов худэлнө. Харин балетмейстернүүдээр В.Н.Сильтаньев, Л.О.Дамбаев, Д.Ж.Бадлуев - мүнөө «Байгаль» театрай директор, Е.А.Ринчинова, И.А.Ха-

наева, Э.Д.Шойдкова, С.Б.Бадмаева гэгшид хүдэлжэн намтартай. Энэ хоорын хүгжээлгээд СССР-эй арадай артист, СССР-эй Гүрэнэй шангай лауреат, режиссёр Г.Ц.Цыдынжапов, композитор, РСФСР-эй арадай артист Ж.А.Батуев, композиторнууд Б.О.Цырендашиев, Ч.Е.Павлов, Н.Б.Дамиранов, хормейстернүүд В.Н.Мантатова, Я.А.Борягин, балетмейстернүүд В.Абгалаева, В.Тумурова, Ф.Иванов гэгшэд ех түхээн түүхэтэй.

1962 ондо энэ хоорто арадай гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоо нэн. Арадай хоор болонон хойноо 1965 ондо Москвада үнгэргэгдээн найн дуранай искусствын Бүхэсоюзна харалгдаа амжалтатай хабаа-

даа. 1967 ондо «Ургы» хоор арадай ансамбль болонон түүхэтэй. Тийхэдэ 1972 ондо худөөгэй уран найханай колективуудэй дунда Бүхэссин хэмжээндэ үнгэргэгдээн харалгдаа лауреат болоо. 1977 ондо ажалишн арадай уран бэлигээ нэгэдэхи Бүхэсоюзна фестивальда хабаадажа, банал лауреадай хүндэтэ нэрэ зэрэгдэх хүртөө.

Буряад Республикин байгуулагданаар 80 жэлэй ойтой дашаралдуулан үнгэргэгдээн баяр ёнолой хэмжээ ябуулгануудта «Ургы» гэхэн дуу хатарай арадай ансамблийн найн дуранай артистнүүд хабаадажа, гурбадахи шатын дипломдо, «УАЗ-2206» гэхэн автомобиль шанда хүртөө. Республи-

кин хэмжээндэ үнгэргэгдэжэ байдаг хэмжээ ябуулгануудта ансамблийн гэшүүд эдэбхитэйгээр хабаадажа, элдэб язын шангүүдта хүртэжэл байдаг.

Энэ хайн дуранай коллежив буряад композиторнуудай, тийхэдэ арадай дуунуудые дэлгэрүүлгээд ех үүргэ дүүргэдэг. Хормейстер Светлана Намжилоной хүтэлбэридоро «Ургын» гэшүүд Анатолий Андреевэй «О родине пою» гэхэн кантата хүртэр гүйсэхэхээ шадабаритай байнаараа «Академический» гэжэ нэрлэгдэхээ хоорто тоологдоожье болохо гэжэ мэргжэлтэд сэгнэдэг байна.

Мунөө ўедэ «Ургы» гэхэн арадай ансамбль Хэжэнгэ нютагаархидай залуу үетэн эдэбхитэйгээр ябадаг болонхой. Энээндээ гадна орон дотороо нютагадаа суурхуулжан хоорой ветеранууд А.А.Аюржанаев, С.Р.Баяндуев болон бусад мунөөшье болотороо аймагай соёлыи хэмжээ ябуулгануудта эдэбхитэйгээр хабаададаг. Хэдэн олон жэлдэ энэ хоорто өөрөө дууладаг байнаан, мунөө мэргжэлтэ хормейстер болонхой Светлана Намжилон нютагайнгаа дууша хүнүүдье суглуулж, эдэ үдэрнүүдтэ ойн баярай концерт-наада бэлдэжэ байнаан.

«Ургы» хоорой байгуулагданаар 50 жэлэй ойн баярай ўдэшэ ногяриин 12-то Хэжэнгэ тосхондо үргэн дэлисэтэйгээр тэмдэглэгдэхэн. Арадай уран бэлиг хүгжээлгээд энэ зохёхы колектив аргагүй ех хубитаяа оруулна гэжэ тэмдэглэмээр. Хоорой ветерануудые, нютагайхидаа аймагай захирагаан, соёлыи управлени энэ хайндэртэ урина.

Эльвира ДАМБАЕВА.